

Poština plačana v gotovini

Bogoljub

Julij 1933

VSEBINA:

Razprave: Katoliški jubilej v Ljubljani. — Njih roke odpirajo tabernakelj. (Dr. Fr. Jaklič.)
 Pesem: Novomašniku. (Lojzka Horvatičeva.) — Pravo krščanstvo. (Dr. A. Zdešar C. M.) —
 Naša sveta dolžnost. (Omega.) — Naša prisrčna svetišča. (Dr. M. Opeka.) — Benediktinska
 opatija naše ljube Gospe sekavske. (M. M.) — Pomen Lurda. — Na Marijinih potih: Pri
 družbi v službi. (J. Langerholz.) — Na cilju: Učiteljica ponižanih. (L. G.) — † Prelat Andrej
 Kalan. — Krščanski značaji. — Iz življenja Cerkve: Po svetu, po domovini, Marijine družine.
 Razno. Duhovne vaje. Naše slike. Odgovori. Dobre knjige. Odpustki i. dr. Slike v bakrotisku.

Cena »Bogoljuba«:

na umetniškem papirju 30 Din, na navadnem 20 Din; v Avstriji 3 Š, v Italiji 8 Lir, v Čehoslovaški
 15 Kč, v Franciji 12 fr., v Ameriki —50 Dol.

Spisi, prošnje, zahvale, vprašanja se pošiljajo na naslov: Uredništvo »Bogoljuba« v
 Ljubljani, vse drugo pa na naslov: Uprava »Bogoljuba« v Ljubljani.

Koledar Apostolstva molitve za julij 1933.

Glavni mesečni namen, blagoslovljen po sv. Očetu: | Misijonski mesečni namen, blagoslovljen po sv. Očetu
 Gojitev srčne čistosti. | Odvrnitev nevarnosti laicizma v misijonih.

Mesečni zavetnik: Ciril in Metod (5).

Dnevi	Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno češčenje sv. R. T.	
			Ljublj. šk.	Lavant. šk.
1 Sobota	Presv. Rešnja Kri	Milosti svetega leta	Ljublj. Trnovo	Zibika
2 Nedelja	4. pob. Obisk M. D.	Romarji in izletniki	Draga	Sladka gora
3 Poned.	Leon II. papež	Sv. Oče in njegovi nameni	Selca	"
4 Torek	Urh škof	Kat. cerkev v Jugoslaviji	Smednik	Dramlje
5 Sreda	Ciril in Metod	Apostolstvo sv. Cir. Metoda	Komenda	Kalobje
6 Četrtek	Lucija muč.	Slepci in njih zavodi	Radomlje	Slivnica
7 Petek	Vilibald škof	Posvetitev družin Srcu Jez.	Št. Jenž	Sv. Štefan
8 Sobota	Elizabeta Port. kr.	Zaročenci in zakonski	Št. Peter	Sv. Vid p. Or.
9 Nedelja	5. pob. Veronika	Češčenje Srca Jezusovega	Št. Peter n. Kr.	Žusem
10 Poned.	Rufina dev., muč.	Verska zavest in odločnost	Naklo	Nova cerkev
11 Torek	Pij I. papež	Naši škofje in škofije	Podraga	"
12 Sreda	Mohor in Fort. m.	Mohorjeva družba. Dober tisk	Žužemberk	Vojnik
13 Četrtek	Marjeta dev.	Ponižanje sovražnikov Cerkve	Čemšenik	"
14 Petek	Bonaventura c. uč.	Francišksanski redovi	Vodice	Kapela boln.
15 Sobota	Henrik cesar	Dobra letina	Borovnica	Vitanje
16 Nedelja	6. pob. Karmel. M. B.	Karmeličanke. Marijine družbe	Češnjice	Vitanje
17 Poned.	Aleš spozn.	Dijaki na počitnicah	Vranja peč	Dobrna
18 Torek	Kamil Lelji sp.	Bolniki in njih strežniki	Lj. dežel. boln.	"
19 Sreda	Vincenc Pavelski s.	Lazaristi in usmiljenke	Ljublj. lazaristi	Sv. Martin
20 Četrtek	Hieronim Emil.	Naši fantje pri vojakah	Prečina	Črešnjice
21 Petek	Danijel, Prakseda	Trpeči in preganjani	Koč. Planina	Frankolovo
22 Sobota	Marija Magdalena	Spreobrnjenje velikih grešnikov	Sodražica	Št. Jošt
25 Nedelja	7. pob. Apolinar m.	Duhovniki in njih delo	Zlato polje	Gornji grad
24 Poned.	Kristina dev. m.	Javna dostojnost in sramežljivost	Ljublj. Lichtent.	"
25 Torek	Jakob apostol	Naša Katoliška akcija	Ljublj. Sv. Jakob	Koprivna
26 Sreda	Ana, mati D. M.	Svete matere in otroci	Šk. Loka kap.	Ljubno
27 Četrtek	Pantaleon muč.	Naši misijonarji in naraščaj	Voglje	Sv. Francišek
28 Petek	Viktor I. pap. m.	Pogostno sv. obhajilo	Gora nad Idr.	Rosulje
29 Sobota	Marta devica	Skupna molitev v družini	Trboje	Solčava
30 Nedelja	8. pob. Abdon	Apostolstvo mož in fantov	Kostanjevica	Rečica
31 Poned.	Ignacij Lojol. sp.	Družba Jezusova. Umrli	Idrija	Javorje

Inserirajte v „Bogoljuba“!

Najceneje in najbolje kupite raznovrstne
ženske in moške čevlje
 domačega izdelka, kakor tudi copate, noga-
 vice, rokavice, predpasnike, razno perilo in
 pletenine v trgovini pri

Pavla Videmšek, Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Oshrbnina (stan, hrana in postrežba) dnevno 75 Din.
 Zdravnik: Dr. Fr. Dergane, šef-primarij v p.

Katoliški jubilej v Ljubljani

Dne 29. in 30. julija letos bomo katoliški Slovenci skupno čim dostojneje proslavili 1900 letnico smrti in ostajenja Zveličarja Jezusa Kristusa.

Veličastneje, pomembneje in lepše ne bi mogli počastiti Slovenci obletnice odrešenja kot ob priliki biserne maše staroste slovenskih cerkvenih knezov nadškofa dr. Antona Bonaventure Jegliča.

V ta dvojni namen hočemo prirediti sledeče slovesnosti:

Dne 29. julija slovesno sprejmemo vladiko dr. A. B. Jegliča, ko se pripelje iz Gornjega grada v Ljubljano.

Zvečer ob 8. uri isti dan v Unionu slavnostni koncert in poklonitev katoliških organizacij svojemu ustanovitelju nadškofu dr. A. B. Jegliču.

V nedeljo 30. julija dopoldne biserna maša nadškofa dr. A. B. Jegliča na Stadionu v Ljubljani. Pri sv. maši ljudsko petje, katero organizira Pevska zveza v Ljubljani. Slavnostni cerkveni govor govori škof ljubljanski dr. Gregor Rožman. Po slovesni službi božji revija župnijskih godb, ki nastopajo posamezno in v skupinah. Popoldne istega dne slavnostni koncert Pevske zveze na Stadionu, pri katerem sodeluje več tisoč pevcev in pevk.

V ponedeljek 31. julija prirede udeleženci v več skupinah romanja na naša božja pota, tako na Brezje, kakor tudi na sv. Višarje.

Prosimo in pozivamo, da v vseh župnijah pričnete takoj s pripravi za udeležbo in organizacijo proslave. Prijave sprejema in daje tozadevna pojasnila tajništvo Pripravljalnega odbora, Miklošičeva cesta 7 v Ljubljani, v prostorih Ljudske knjižnice. Vajnejša splošna navodila bo Pripravljalni odbor objavljaj v katoliškem časopisju. Vse katoliške liste prosimo, da ponatisnejo ta oglas.

Škofijski odbor Katoliške akcije v Ljubljani.

Njih roke odpirajo tabernakelj

I.

Zopet se je približal čas, ko bodo po škofijskih cerkvah klečali novomašniki pred svojimi škofi in prejeli od njih sveto posvečenje. V vrsto Kristusovih služabnikov in delilcev božjih milosti bodo stopili novi člani. Prejeli bodo duhovsko oblast in posebno milost, da bodo mogli sveto službo prav opravljati; prejeli bodo tudi neizbrisno znamenje (Kristusovega duhovstva in Bog daj, da bi nobenemu od njih ne bilo nekoč v sramoto, ampak vsem v čast!

Pr eden jih je sv. Cerkev peljala pred škofa, jih je več let skrbno pripravljala; budno je pazila na njih napredek v duhovskih vedah, še bolj pa na napredek v kreposti in v duhovski vnemi. Prejeli so štiri nižje redove, ki niso del zakramenta sv. reda; pri subdiakonatu so se zavezali za opravljanje duhovskih molitev in da bodo zavoljo Boga in zavoljo svoje vzvišene službe živeli brez družine in brez svetne ljubezni. Prejeli so diakonat, ki je že del zakramenta ter z njim postali pomočniki mašnikov pri službi božji. Sedaj pa bodo postali duhovniki in s tem pomočniki škofovi pri njegovem apostolskem delu.

Nepozabno lepi in vzpodbudni so obredi sv. mašniškega posvečenja; stolnice so po mnogih deželah nabito polne pobožnih vernikov, ki gledajo, kako škof polaga posvečencem roke na glavo, kako moli nad njimi, jim mazili roke in poda kelih z vinom in pateno s hostijo, da se ju dotaknejo; gledalci vsaj v duhu, če ne po besedilu, spremljajo besede škofove, ki z njimi deli in razlaga milosti sv. reda. Nad novomašniki se godi to, kar poročajo Apostolska dela, da je v Antiohiji naročil Sveti Duh: »Odločite mi Barnaba in Savla za delo, za katero sem ju poklical!« in kar sledi takoj nato: »Tedaj so se postili in molili, položili nanja roke in ju odposlali.« Škof-posvečevalec vrši to, kar je velel sv. Pavel svojemu učencu Timoteju: »Ne zanemarjaj milosti, ki je v tebi po polaganju rok!«

II.

Kdo bi mogel naslikati vso vzvišenost mašništval!

Nihče ne postane mašnik po svoji volji, ampak vsakega odbere Kristus. Tudi duhovniku veljajo besede, ki jih je izrekel Gospod apostolom: »Kakor je Oče

mene poslal, tudi jaz vas pošljem. Niste vi mene izvolili, ampak jaz sem vas izvolil in vas postavil, da pojedete in obrodite sad in vaš sad ostane.« O vsakem duhovniku pravi sv. Pavel: »Noben si ne prisvaja te časti, ampak Bog ga pokliče kakor Aro-na.« Bog nikomur ne ukazuje, da mora postati duhovnik, marveč ga v sveti poklic samo kliče in vabi. Kogar pa Bog kliče, naj klic spoštljivo sprejme in sluša. Imeti mora pravi namen: delati za božjo čast, za zveličanje duš in za lastno svetost. Vzorni duhovnik mora svoje častne zadeve vedno zapostavljati višjim namenom.

Kdor čuti poklic za duhovski stan, pa božji klic prezre, se lahko smrtno pregreši in njegovo zveličanje je v večji nevarnosti. Greši pa tudi, kdor uvideva, da nima poklica, pa se vendar drzne stopiti pred oltar. V dvomu naj vsak prosi Boga za razsvetljenje: »Pokaži mi pot, po kateri naj grem!«

Duhovnik je poseben božji in Jezusov prijatelj. Ta zavest ga drži pokonci tudi v najstrašnejših preizkušnjah. Duhovnikom veljajo Jezusove besede pri zadnji večerji: »Vi ste moji prijatelji, ako storite, kar vam zapovedujem. Ne bom vas več imenoval služabnike. Imenoval sem vas prijatelje.«

Duhovnik se imenuje »drugi Kristus«. Troedinemu Bogu opravlja jutro za jutrom najsvetejšo daritev in dviga belo hostijo in pozlačeni kelih proti nebesom za ves človeški rod, zlasti še za poverjene mu ovce. Duhovnik ima ključ tabernaklja. Grešnikom odpušča v imenu Boga njih grehe in jim vrača mir vesti; njegova beseda pri spovedi je beseda zdravnika in odločuje o časnih in večnih srečih spovedencevi. V šoli in v cerkvi, v društvih in v zasebnih stikih uči pravo pot skozi življenje, ruje ljuljko nevere in nepoštenja ter siplje zlahtna zrna krščanskih čednosti.

Le naj bo župnija samo en rod brez duhovnika! Ugasla bo večna luč pred tabernakljem, ugašalo bo pa tudi v dušah višje življenje. Ljudje se bodo Bogu odtujili; vsak dan bodo od jutra do večera zakopani v to zemljo, v trdo delo, v skrb za telo in nikočar ne bo, ki bi jim govoril o Bogu in o nadnaravnem svetu, o večnosti, o plačilu za čednost in o kazni za greh. Mladina bo podivjala, ker ji nihče ne bo dovolj klical 4. in 6. božje zapovedi v spomin.

Mašniku izroči Jezus neumrljive duše, ki jih je odrešil s svojo drago krvjo. Od krsta do pogreba in še onstran groba skrbi za njihove duše. Duhovnik in vodnik v boju zoper zlo, kateri se je počel z odločitvijo angelov, divja po vseh krajih in v vseh časih in bo dobojevan šele ob drugem prihodu Kristusovem. Ta duhovnikova služba mu nujno nakopava sovraštvo božjih sovražnikov, saj mu je sprava z grehom in zlom nemogoča, ako je pravi Jezusov namestnik.

Ko dober duhovnik omahne v grob in je dovršil delo, katero mu je Bog naložil, ga čaka prelepo plačilo, katero bo odgovarjalo velikemu njegovemu delu. Pojdi torej spoštljivo po naših pokopališčih in se ustavlja pred nagrobnimi spomeniki, ki imajo vklesan mašni kelih! Ondi čakajo vstajenja in poveličanja telesa duhovnikov, katera so bila na tem svetu žrtve ljubezni do Boga in do bližnjega.

III.

Kakšne dolžnosti pa ima ljudstvo do duhovnikov?

Predvsem mora vsak spoštovati božji klic in za nobeno ceno ne sme kakorkoli odvracati od tega stanu takega, o katerem se lahko misli, da bo dober duhovnik.

Spoštovanje, katero izkazujemo duhovniku, ne gre v prvi vrsti njegovi osebi, marveč njegovemu božjemu poslanstvu, njegovemu posvečenju in njegovi vzvišeni in odgovorni službi. Ko je umiral v Rimu sloveči učenjak in kardinal Billot (Bijó), je poljubljal in pritiskal k sebi duhovsko štolo svojega kaplana, ki mu je prinesel sveto popotnico. Mnogi krščanski starši svojim otrokom ne vcepijo spoštovanja do duhovskega stanu, ne podirajo pred njimi napadov brezbožnega tiska zoper duhovnike, ampak so še sami neprevidni v izražanju. Našemu narodu je Bog dal duhovnikov, kakršnih ni imela zlepa kakšna dežela; kaj vse so storili in se trudili za naše ljudi! Ali je v vsaki družini hvaležnost dovolj velika? Res, da je duhovniki ne iščejo, toda dobrota in požrtvovalnost delata dolg v srcih.

Potem je ljudstvo dolžno, pomagati do zadostnega števila dobrih in vnetih duhovnikov. Če je sin zdrav, nadarjen in ima smisla za resno življenje in trude, naj se starši odločijo za žrtve in ga pošljejo v šole ter naj z molitvijo in navodili sprem-

ljajo njegovo učno dobo. Če ga pa niso doma znali resno in dobro vzgojiti, da se bo znal premagovati in si odreči, ali če mu niso vneli želje po žrtvah in naporih za blagor duš, marveč so mu duhovstvo slikali kot stan prijetnosti: takega sina naj ne dajejo v šole za duhovnika, ker duhovnik postati ne bo ne hotel ne mogel. Priprava za mašništvo je čisto, sramežljivo in pobožno življenje. Kdor se vda strastem, izgubi sveti poklic. Tak naj tudi zato ne sili v mašništvo, ker bi bili njegovi padci dvojni padci in v pohujšanje in spotiko drugim; postal bi sprhnela sol, katero vržejo na pot in pohodijo, in še smilil se ne bo skoro nikomur. Le temeljita in v dolgih letih izpričana izpreobrnitev včasih zopet vrne poklic in upanje, da ga bo prav vršil. Zelo škoda, da ni pri nas večje možnosti, da bi se za duhovstvo mogli pripraviti odrastli mladeniči, ki so ostali nedolžni in preizkušeno dobri! Tako zvani pozni poklici so izborni poklici!

Za časa francoske revolucije je živela v Parizu gospa Quelen (Klèn). Njen sin je postal pozneje pariški nadškof. Kakor hitro je opazila na njem prve znake duhovskega poklica, ga je slednji dan vodila v ječe, kjer so v verige uklenjeni duhovniki čakali na krivično sodbo in na pot na morišče. To je delala zato, da bi deček pravilno pojmoval duhovstvo kot neprestano žrtev za Boga in za duše. Gospa bi bila lahko v zgled marsikateri materi, ki svojega sina po napačni poti usmerja proti duhovstvu.

Tudi denarno smo dolžni pomagati za zadostno število dobrih duhovnikov. Imovitejši so dolžni dati več, ubožnejši vsaj nekaj. Hiše in ustanove, ki odgajajo duhovski naraščaj, bi morale biti vsakemu katoličanu pri srcu. V Ljubljani je na tisoče srednješolskega dijaštva, zelo mnogi pridejo prav dobri, pa ni za duhovske poklice skoro prav nič poskrbljeno.

Ljudstvo ima tudi dolžnost, moliti za duhovnike; vnema za božje kraljestvo ga mora k temu siliti, kajti uspeh duhovnikovega dela ni odvisen samo od njegovih osebnih prizadevanj, ampak v prvi vrsti od milosti, katero je pa treba šele izmoliti in z žrtvami priklicati. Tudi hvaležnost nas mora navajati k molitvi za duhovnike, saj so se zaradi nas odrekli tuzemski sreči in samemu sebi. Tudi duhovnik je človek, zato mu bo misel na vdanost vernikov močna opora v njegovih težkih dneh.

Dr. Fr. Jaklič.

Novomašniku

*V ranem jutru svoje pomladi
si prislonil svoje uho na Njegovo Srce
in prosil in molil in hrepenel,
da spoznal bi prave svetosti steze ...*

*Tedaj se je božje Srce razklenilo
in Tvoje hrepenenje s svojo željo spojilo:
>Prijetelj, dragi, daruj mi svoje srce!<*

*In od takrat nisi mogel drugače hoteti,
kakor je On hotel,
ki je v čudežnem trenutku Tvojo žejno dušo
v svojo belo dlan ujel ...*

*Po Tvojih skritih žrtvah in vročih molitvah
Te je mazilil v svečenika,
neumrjočim dušam zvestega vodnika ...*

*Si-li čutil, kako je trsje v vinogradu božjem
zapelo v mladoletje,
ko Tvoja duša prejela od Boga je razodetje ...*

*Si-li čutil, kako Ti je milost lila v srce,
ko si izvolil križ, trpljenje in oltar,
z veliko dušo sebe Bogu daroval —
zapustil dom in drage,
da boš Njemu dragocene duše reševal ...*

*In danes, ko si se prvokrat sklonil nad sveti oltar
in Jezusa v svojih sklenjenih rokah držal —
kako vroče si molil in prosil zase,
za nas in za vse,
ki boš jim vbodoče pastir ...*

*Veruj, da tudi iz naših src molitev vroča je kipela,
da bi Ti Milost življenjsko stezo s cvetjem
in mirom božjim odela ...*

*Za moč in živo vero smo prosili v Tvoje težke dni,
da Ti duša prevelikih naporov
in teže le Bogu znanih žrtev ne oslabi ...*

*Da bi ne omagal na trnjevi poti,
močan in vdan Gospodu sveti nosil bi križ;
da bo nam in Tebi po dokončanem trpljenju
v utrujene duše —
Kristus dahnil pokoj ...*

Lojska Horvatičeva

Pravo krščanstvo

Največje, najlepše, najodličnejše, najmočnejše, kar more imeti človek v svoji duši in angel v svoji naravi, je ljubezen. O tem se moraš prepričati, čim malo premisliš, kar smo doslej povedali o ljubezni do Boga in do bližnjega. In ko smo zadnjič pokazali, da je ljubezen do bližnjega tudi prava kraljica, pa povejmo danes, kako je treba tej kraljici postaviti prestol v srcu in v naši domovini.

1. Najprej se navadi gledati bližnjega v luči sv. vere. Nič ne glej na to, ali je lep ali grd, svetnik ali grešnik, star ali mlad, lepo oblečen ali cigan, še na to ne, ali ti je dober ali pa naravnost sovražen; glej edino le na božje vrednote, ki jih v luči sv. vere vidiš na bližnjem. Čim bolj boš mislil o bližnjem tako, kakor ti ga kaže vera, tem krepkejša, večja in požrtvovalnejša bo tvoja ljubezen. Če gledaš na zunanost in ne na božje vrednote na človeku, taka ljubezen ni za nič, ni krščanska. To ti pove sam Zveličar (Mt 5, 46, 47): »Če namreč ljubite tiste, ki vas ljubijo, kakšno zasluženje imate? Ali ne delajo tega tudi cestnarji? In če pozdravljate le svoje brate, kaj delate posebnega? Ali ne delajo tega tudi pogani?«

2. Premagaj v sebi vsako zamrzo do bližnjega, vsako nevoščljivost, vsako preziranje.

Včasih gledaš na človeka, ki ga še svoj živi dan nisi videl, pa že čutiš neko zamrzo do njega, da sam ne veš, zakaj. Včasih boš pa res videl na bližnjem napaake, ki ti niso všeč; zavedal se boš, zakaj ga ne maraš. Toda naj si bo tako ali tako: nikdar ti nobena stvar ne daje pravice, bližnjega sovražiti, in vedno in v vsakem slučaju imaš dolžnost, bližnjega ljubiti. V ta namen se ogibaj skrbno že vsake še tako majhne zamrže.

Porečeš morda: »Kako velikansko krivico mi je storil! Odpustim že. Kaj se če? Moram! Da bi ga pa ljubil, na'a, tega pa ne morem.« Seveda, ker besedo »ljubiti« napačno umevaš. Nikjer ni rečeno, da moraš do takega čutiti neko sladko, srčno nagnjenje — to niti ni v tvoji oblasti — ampak delaj samo dvoje: Ustavlja j se vsaki zamrzi do njega. Kakor preženeš iz srca, recimo, kako nečisto skušnjava s tem, da se od nje proč obrneš in začneš na kaj drugega misliti, prav tako se obrni proč od takih mrkih misli, čim se jih zaveš; hkrati pa še reci: »O Bog, daj mu vsega dobrega, posebno pa, da se

popolnoma k Tebi spreobrne«, ali pa: »O Bog, daj njemu več milosti, meni pa več ljubezni«. Da le to dvoje storiš, pa takega človeka že krščansko ljubiš.

Prav tako delaj, če ti pride nevoščljivost v srce. Tudi prezir boš lahko premagal, če le malo pomisliš, kaj ti pové vera o bližnjem.

Ne pomaga nič — treba je tega boja in takega mišljenja v srcu. Kakor poljska miš, bramor in druga taka golazen izpodje setvi korenine, tako uniči zamrza, nevoščljivost in prezir vsako ljubezen. Če pa zamrzo skrbno zatiraš v srcu, se bo notranja ljubezen kmalu razvila v najlepša zunanja dela ljubezni.

3. Dá, zunanja dela ljubezni! Ne misli, da bova zdaj-le takoj začela sirote posinovljati, hiralnice zidati in druga taka velika »dobra dela« izvrševati. Ne, prvo zunanje delo ljubezni mora biti to-le: Bodi v besedah, v vedenju do vsakega brez razločka prav miren, prijazen, vljuden, krotak, potrpežljiv! Boj pa vsaki zadirčni, prepirljivi, zbadljivi, občutljivi, jezavi, opravljivi besedi; vsaki besedi, ki ureže in rani, vsakemu obrazu, ki odbija, vsakemu pustemu, žaljivemu, prezirljivemu vedenju.

Dobrota srca, ki naj odseva z vedrega obraza, iz veselih, odkritosrčnih oči, iz dobrih, toplih besed in prijaznega, obzirnega vedenja: to je prava, najvišja izobrazba, izobrazba srca, ki je ljuba Bogu in ljudem. In če je ta dobrota srca in ta prijaznost zavoljo Boga, je to čisto zlato krščanske ljubezni.

4. Ne dajaj pa bližnjemu samo lepih besed, ne kaži samo prijaznega vedenja, marveč od svojega imetja mu nakloni tudi pomoč, kadar je v potrebi.

Zdaj-le bi lahko zapel »visokopese m« o miloščini. Nič ne rečem: saj so naši ljudje nasplošno dobrih rok. Ali ene stvari manjka pri nas: premalo organizirane dobrotelnosti imamo, premalo dobrotelnih zavodov, društev itd. Glej, včasih potrebuje revež več, kakor mu morejo nuditi posamezniki, pa če so še tako dobrega srca. Kako grenak je kruh občinskega reveža, ki hodi okoli po hišnih številkah! In zdaj naj tak revež še zbolil — Saj ga mora biti kmalu konec od samega hudega! V neki občini je moral tak revež, ki je za rakom zbolel, ne od ene hišne

številke do druge, ampak od enega hleva do drugega. Ko je prišel naposled v neko hiralnico, je bil pogled na njegove rane grozen. O dá, tak revež in bolnik spada v kak dobrodelen zavod. In kako žalostno je pripovedovanje nekaterih revežev, če pridejo v katero naših redkih hiralnic (Ptuj, Vojnik, Ljubljana, Mengeš).

Torej več, mnogo več smisla za dobrodelne zavode, za dobrodelna društva! Koliko krasnih dobrodelnih naprav imajo drugod po katoliških deželah. Skoraj za vsako družabno bedo poseben, dobro oskrbovan zavod. In ti katoličani imajo smisel za podporo takih zavodov. Ti zavodi živijo od milodarov dobrih kristjanov, in ti kristjani se dobro zavedajo, da je krščanstvo brez ljubezni trhlo, in pa še taki so, da hodijo vsaj enkrat na mesec zajemat ljubezen do bližnjega — iz svetega obhajila. Pri nas je pa še tako: veliko število jih imamo, ki pogosto prejemajo sv. zakramente, ali iz teh pogostnih zakramentov še kar noče in noče prav zrasti — roža ljubezni. Ali veš, dragi bogoljub, kdaj te bo božji Zveličar, če prideš k sv. obhajilu, najbolj vesel? Kadar mu prineseš — rož, čim več dejanj ljubezni do bližnjega, odkar si bil zadnjič pri sv. obhajilu.

Dragi bogoljub, ko govori sv. Jakob o veri brez ljubezni do bližnjega, pravi (2, 17): »Tako je (tudi) z vero, če nima

del; sama zase je mrtva«. Sv. Janez, apostol ljubezni, pa pove še trše (1. Jan): »Nobeden ni iz Boga..., kdor ne ljubi svojega brata... Vsak, kdor brata sovraži, je ubijalec... Ako kdo pravi: 'Ljubim Boga', pa sovraži svojega brata, je lažnik.« In spričo teh besed so na svetu še taki »človeki« in posebno še take »človekinje«, ki hočejo biti posebno pobožni, na bližnjega pa znajo biti hudi kot osé in sršeni, in znajo pošteno pikati z želom — jezika. Ali čuj! Sv. Janez zatrjuje, da je to slepiva pobožnost, mi pravimo: toliko vredna kolikor ponarejeni »kovači« ali »jurji«. Nasproti, dragi bogoljub, ki imaš resno voljo, utrditi se v pravem in globokem krščanstvu, ki morda iščeš knjig, katere naj bi ti zanesljivo kazale pot popolnosti, ki iščeš dušnih voditeljev, kateri naj bi te vodili po tej poti, ki bi rad ljubil Boga z vsem srcem, z vso dušo itd., pa sam ne veš, kako bi to začel, čuj! — Ljubi bližnjega z avoljo Boga, napreduj čim bolj v tej ljubezni, pa že stojiš z obema nogama na poti popolnosti, pa že hodiš po njej. Ti pa, mati Slovenija: Z vso modrostjo, kar je imaš, z vso neutrudljivostjo, z vsem prizadevanjem vzgajaj svoje otroke v globoki krščanski ljubezni do bližnjega, pa boš vzgojila svetnike, ki te bo Bog zavoljo njih blagoslavljal s svojim najbolj izbranim blagoslovom.

Dr. Ant. Zdešar C. M.

Naša sveta dolžnost

Da je komunizem strašna nesreča in usodna zabloda, spoznavajo in priznavajo vsi, razen onih, ki se vsled zaslepljenosti sami nagibljejo v to s krvjo in nasiljem prepojeno poganstvo. Da pa skuša komunizem docela, neizprosno in na satansko prekanjen način ugonobiti in zatreti vso vero v Boga, o tem pa mnogi niso natančno poučeni.

Zato je pa treba glasno in vsepovsod klicati: Nevarnost komunizma in komunističnega sovraštva do Boga preti vsemu svetu! Zavedajmo se tega vsi, ki čutimo krščansko, da bomo mogli povsod začeti s križno vojsko molitve in žrtev, in izprositi od Boga, da odvrne to najnevarnejšo povodenj.

Ali naj s prekrizanimi rokami čakamo, da bodo čete komunistov začele požigati naše cerkve in samostane! Ali naj s svojo neodločnostjo in malodušnostjo zakrivimo, da bo prišel čas, ko bodo komu-

nistično navdahnjeni voditelji nerazsodnih ljudi prepovedali službo božjo in odpravljali nedelje, kakor na Ruskem!? Ali naj s svojo brezbriznostjo privabimo razmere, v katerih bodo od sovjetskih agitatorjev zastrupljeni oboževalci komunistov pod kaznijo zopora preprečevali pouk krščanskih resnic, uničevali družino in zakon, ter prepovedovali vsako, tudi najmanjšo zasebno lastnino?! Ali bi mogli prenesti, da bi taki ljudje naši šolski mladini vtepali v glavo popolno brezboštvo in sovraštvo do Boga?!

Vse to se vrši že desetletje v Rusiji!

Ali vzdihujemo vsak dan k Bogu: »Odrešenik sveta, reši Rusijo!« Ali molimo pogosto papeževu molitev na čast sv. Tereziji, zaščitnici Rusije? Naša sveta dolžnost je, da molimo za Rusijo. Brezbožni boj v Rusiji ni končan, marveč nasprotno: v petih letih hočejo sovjetski

tirani vsako sled vere popolnoma zabrisati. V petih letih morajo biti v Rusiji sami brezbožniki, tako so sklenili ljudje, ki jih preveva vprav satansko sovraštvo do Cerkve in do Boga.

Pa tudi sočutje do ubogih trpinov prostrane Rusije nas nagiblje, da zanje mnogo molimo. Vso bedo ubovega ljudstva v Rusiji nam nazorno slika poročilo, ki ga je priobčil v angleškem listu »The Daily Express« dne 2. decembra 1932 potovalec po Rusiji Rhea G. Clymann. Poročilo slove:

Na tisoče kmetov bo to zimo umrlo gladu. Kolektivne (skupne) farme so donesle manj kot tretjino proračunane žetve. Velike državne farme so popolnoma odpovedale. Od severa do juga se razlega zdaj po vaseh krik: »Dajte nam kruha!« Otroci kriče tako na železniških postajah. Možje in žene prosjajo za kruh v mestih.

V Ukrajini, najbogatejši žitnici sovjetske Unije, so med žetvijo kmete preživljali s kruhom, ki je bil poln plev in slame. Štiri leta v Rusiji sem se navadil gledati trpljenje. Videl sem delavce, ki so težili svoje muke gladu z osoljenimi kumarami in črnim kruhom kot z edino hrano. Videl sem, kako so dajali otrokom tanke rezine pogače kot poseben priboljšek za god.

V vsej Rusiji in v Ukrajini je na stotine vasi praznih. V nekaterih so hiše zaklenjene, v drugih je vse odprto in izpostavljeno vetru in dežju, da bo izginita zadnja sled nekdanjih stanovanj.

Na cesti v Kursk sem srečal jetniški prevoz. Bilo je 43 mož in žena v starosti od 25 do 40 let z na hrbtu zvezanimi rokami; stražili so jih vojaki z nasajenimi bajoneti. Zdelo se je, kakor bi živali peljali v mesnico.

Zapustil sem mesto Harkov zgodaj

zjutraj; ustavil sem se v prvi vasi, da bi vprašal, kje bi mogel dobiti mleka in jajc. Kmetje so hoteli, naj bi vzel s seboj v Moskvo vlogo, da bi povedal gospodom v Kremlju, kako poginjajo kmetje gladu. Niso imeli kruha, otroci so jedli travo. Vprašal sem ljudi, kaj imajo jesti. »Buče in melone. Rži in ječmena se ne smemo dotakniti; vojaki stražijo njive dan in noč. Če nasadimo na svojem vrtu krompirja, bo prišel pobiralec davkov in nam ga bo vzel. Zadnje leto so nam vse vzeli. To leto bomo umrli.«

Strašna žaloigra se vrši v nesrečni Rusiji! Bog nas varuj takega »paradiža«!

Nemški duhovnik je v pridigi priporočal poslušalcem, naj molijo za Rusijo. Potem se je obrnil do navzočih Slovencev in rekel: »Posebno vi Slovenci morate moliti za Ruse, ki ste ž njimi v plemenskem sorodstvu.«

Da smo dolžni moliti za Rusijo, sledi tudi iz naslednjega razmišljanja:

Po krstu smo postali otroci božji; smo včlenjeni telesu Kristusovemu, Cerkvi. Kot otroci smo dolžni Očeta-Boga ljubiti; smo dolžni skrbeti za razširjenje Očetovega kraljestva. Kot udje na tem skrivnostnem telesu Kristusovem ne smemo biti brezbrizni nasproti drugim, bolnim, mrtvim ali ločenim udom. Na tem telesu mora biti kakor na človeškem telesu, v katerem živi vsak ud ne samo sam zase, temveč tudi za druge. To je verski nauk (1. Kor. 12). Zato kristjan ne sme biti zadovoljen z lastnim posvečenjem, marveč je dolžan skrbeti tudi za rešitev drugih; zato ne sme biti brezbrizen nasproti tisoč milijonom poganov, marveč mora pomagati, da jih rešuje.

Molimo torej goreče za nesrečne ruske brate.

Omega.

Naša prisrčna svetišča

VII. (V. poglavje knjige: Iz mojih rimskih let.)

Premišljuje naše priljubljene poti po Rimu.

Na zrak in krajše razvedrilo smo hodili najrajši na Monte Pincio (Pinčo). Čez Barberinski trg in po Sikstovi ulici smo bili iz zavoda naenkrat tam. Mimogrede smo se kdaj oglasili pri francoski cerkvi Trinità dei Monti, kjer smo v samostanu sestrá Presv. Srca (Sacré-Coeur) počastili slovečo Mater admirabilis (Mati čudovita) na samostanskem hodniku. Lepa, široka cesta s krasnim pogledom na mesto nas je odtod vodila mimo

vile Medici (Francoske akademije) na vrh Pincia. Po poti so nas navadno pozdravljali prodajavci vžigalic s svojim: »Ecco cerini, signori! Due scatole per un soldo —¹ pa tudi kak »povero cieco« (siromak slepec), ki se mu je pa dogodilo, da se je tuintam izdal, da ni res slep, kakor če je, na primer, klical: »Date limosina al povero cieco! dategli qualche cosa,

¹ Evo vžigalice, gospodje! Dve škatljici za en sold. (Soldo, sold = 5 centezimov, 20 par.)

i bei signori rossi!« ...³ Kako bi vedel, da smo rdeči, če nas ni videl! —

Monte Pincio je obširno, prekrasno izprehajališče, kamor zahaja cel Rim od najvišjih aristokratov (ki so se tedaj vozili v sijajnih kočijah — danes se vozijo v luksuznih avtih) do navadnih proletarcev, od kardinalov in drugih cerkvenih dostojanstvenikov do semeniščnikov in samostanskih gojencev vseh narodnosti in uniform. Že stari Rimljani so cenili ta hrib kot slovito razgledno točko, pa so gradili na Pinciu vile in vrtove. Dandanes vabijo cloveka zlasti o poletnih popoldnevih njegovih gostosenčnati nasadi, po katerih so razpostavljeni kipi in doprsja slavnih učenjakov in umetnikov, poganov in kristjanov, mož vere in ne vere — zelo pisana družba, ki bi nemara živa ne marala dolgo ostati skupaj. Najlepše pa je na Pinciu tako proti večeru, ko z njega prednje strani gledaš tja proti Sv. Petru, kjer prav blizu ob mogočni kupoli pada sonce v zaton. Pač nešteto krat smo tako stali tam gori in ob godbi, ki je odmevala iz parkov, in ob vrvenju množice molče strmeli v čudoviti prizor, kakor je nemara na svojem Vatikanskem vrtu strmel vanj Leon XIII., ko mu je privrela iz srca tista prečudno lepa predsmrtnica:

«Del sol cadente e che si nasconde omai, splendon, Leon, su te gli ultimi rai...»⁴

S Pincia smo se vselej vračali dobre volje in pokopčani na telesu. —

Dušo pa so nam bolj krepili drugi kraji večnega mesta — svetišča, ki jih res lahko imenujem naša intimna, prisrčna svetišča, ker so prav nam Germanikom vedela povedati toliko lepega in velikega.

Omenil sem že v prejšnjem poglavju, da smo večkrat kar od predavanj na univerzi stopili v cerkev sv. Ignacija. To je bila takorekoč naša univerzitetna cerkev. V nji smo s slovesno službo božjo začenjali vsako akademsko leto in ga končavali; v nji so se vpričo visokih gostov vršile slavnostne javne disputacije (učene razprave) in razdeljevale naučne nagrade; v nji se je svečano ob promocijah podeljeval doktorski prstan in biret. Sant' Ignazio je velika, razkošna zgradba, ki je obenem posebna priča najrazličnejših izrednih jezuitskih talentov. Zakaj ne samo, da so več kiparskih in slikarskih del v nji izvršile jezuitske roke same, je tudi načrt zanjo napravil jezuitski pater Grassi. Štiri leta potem, ko je papež Gregor XV. l. 1662 proglašil Ignacija Lojolskega za svetnika, je papežev nečak, kardinal Ludovisi, položil temeljni kamen za cerkev v čast novemu svetniku. Dovršena je bila

l. 1675. Veličastno triladijsko svetišče je polno marmorja in štukatur ter bogato pozlačeno. Jezuitski redovni brat Pozzi je cerkev okrasil s slovečimi freskami (slikami na presno). Zlasti Poveličanje sv. Ignacija na svodu v srednji ladji je znamenita mojstrovina tega slikarja po svoji brezprimerni perspektivi pa tudi po svoji sestavi (kompoziciji). Predočuje svet obsegajočo delavnost, ki jo razvijajo sinovi sv. Ignacija, v tem ko oče v nebeški slavi že uživa veselje svojega Gospoda. Zanimivo in ganljivo je, da je v Ignacijevi cerkvi poleg stranskih vrat grob Gregorja XV., ki je dal Ignaciju čast oltarja.

A nas sta klicala v to cerkev dva druga slavna grobova. V desnem delu prečne ladje počiva pod oltarjem truplo ljubeznivega zaščitnika mladine in junaškega zametovavca vseh posvetnih dobrin — sv. Alojzija Gonzaleskega († 1591). Grob je obložen z lazurnim marmorjem; z desne in leve ga čuvata dva angela — eden pehá od sebe svetovno oblo, znamenje zemeljske moči in veličine, drugi drži v rokah spokorniški pas. Oltar je bogat in sijajen. Visoki nastavek nosijo štirje zaviti stebri iz zelenega marmorja, po katerih se pno mladike z zlatimi listi. Relief iz marmorja v sredi med stebrovjem kaže poveličanega, od angelov obdanega svetnika. — Prav temu nasproti stoji v levem delu prečne ladje oltar z grobom drugega mladinskega priprošnjika — sv. Janeza Berhmansa (umrl 1621). Mladi flamski jezuit je ob nekem prenosu telesnih ostankov sv. Alojzija v procesiji svetil —; študiral je takrat modroslovje v Rimskem kolegu. Že tedaj so ga imenovali drugega Alojzija in je tudi res tako slavno ponemal njegove čednosti, da je končno, združen z njim v svetniški gloriiji, dobil v taisti cerkvi sv. Ignacija svoj poveličani grob, pod oltarjem Marijinega oznanjenja, prav nasproti svojemu vzorniku, sv. Alojziju. Lepa mozaična podoba pod reliefom Marijinega oznanjenja predstavlja svetnika, ki drži v rokah križ, rožni venec in knjigo redovnih pravil — tri reči, ki so mu bile najljubše, kakor je sam dejal, in ki je želel z njimi umreti. —

Pogosto smo klečali ob teh dveh grobovih. Ali se ni tudi zares izplačalo premišljevatil le-tu zopet in zopet, kako močno in plodovito je drevo vere, ki rodi take sadove svetosti; in kako je prava veličina clovekova — služba božja; in da služba božja ni samo v velikih, svet pretresujočih delih za Boga in duše, marveč tudi v ponižnem, pa natančnem in vztrajnem izpolnjevanju majhnih življenjskih dolžnosti? Zares, kaj svet preoblikujočega sta storila Alojzij in Berhmans? Nič, prav nič. Tiho in skrito sta živela, se z veliko zvestobo oklepala redovnih pravil in tako rastle v svojo

³ Dajte miloščino siromaku slepcul dajte mu kaj, vi lepi, rdeči gospodje!

⁴ Večerno sonce, ki se skoro skrrije, poslednje náte, Leon, žarke lije...

popolnost. Zvesto, bogovdano, v zlato čistega namena potopljeno, v ognju samozatajevanja in odpovedi preizkušeno izpolnjevanje krščanskih in stanovskih dolžnosti — to je vse, kar hoče Bog. Čim popolnejše je v tebi to, tem popolnejši si ti. Zato ni treba, da posnemaš svetnika, ki je živel v puščavi, tako, da greš tudi ti v puščavo; ki je bil v samostanu, tako, da se zapreš tudi ti v samostan; ki je bil

v sebi svetnike božje in samega Kristusa Gospoda!« — —

Od cerkve sv. Ignacija ni daleč k njegovemu grobu v cerkvi presv. Imena Jezusovega, al Gesù. Tu smo Germaniki redno opravljali nedeljsko službo božjo dopoldne in popoldne, prisostvovali vsem večjim pobožnostim ter vršili Veliki teden vsa cerkvena opravila. To zadnje je Rimljanom posebno uga-

Schefier

Sv. Ana

Berlin

duhovnik, tako, da postaneš tudi ti duhovnik. Ne! Bodi Bogu zvest v tem, ker ti Bog ukazuje, nalaga, od tebe pričakuje v tvojem stanu, na tvojem mestu, v tvojih razmerah, po tvojih močeh. Nekoč nam je prav ob šestnedeljski pobožnosti v čast sv. Alojziju govoril p. Meschler. »Pravite; mi ne moremo tako kakor sv. Alojzij,« nam je dejal. »Seveda ne, in tudi treba ni. Ali niste že šli kdaj mimo čevljarne? Zunaj visi velikanski čevelj. Ta čevelj ne pomeni, da so tu naprodaj samo taki, za vse enaki, velikanski čevlji; marveč pomeni, da si ondi lahko nabavi vsakdo čevelj po svoji nogi. Tako s svetniki, ki nam jih stavi pred oči, Cerkev noče reči, da bodimo vsi kakor ta in oni, marveč, da vsak po svoje oblikujmo

jalo; prihajali so k slovesnim obredom v velikih množicah in kazali celo dosti zanimanja za naše koralno petje. Nekoč se je med Jutranjicami za Veliki četrtek pojavila naenkrat sredi cerkve tudi kraljica Margherita. — Cerkev al Gesù, ena največjih in najlepših celega Rima, je bila sezidana kmalu po smrti sv. Ignacija v čast presv. Imenu Jezusovemu, na katero je bil Ignacij krstil svojo Družbo. Kardinal Aleksander Farnese, čigar knežja dobrotljivost je ustvarila jezuitskemu redu to svetišče, je dal l. 1568. napraviti načrt slavnemu stavbeniku Vignoli; kardinal Oton Truchsess, škof augsburški, eden najodličnejših škofov sv. Cerkve in velik prijatelj jezuitov, je blagoslovil temeljni kamen; dodelal pa je cerkev mojster

Giacomo della Porta l. 1575. Njena zunanost je preprosta, pa okusna, njena notranost veličastna in dragocena, kakor se spodobi za najimenitnejšo cerkev Družbe Jezusove. Srednja ladja meri 65 m po dolgem in 34 m v širini; križa jo prečna, 49 m dolga in 15 m široka ladja; nad njo se dviga lahka in graciozna kupola. Stranski ladji sta nadomeščeni s tremi kapelami na vsaki strani. Oltar na levi prečne ladje hrani telesne ostanke velikega moža Ignacija Lojolskega, čigar geslo: Vse v večjo slavo božjo! je Cerkvi in svetu prineslo

članov v najoddaljenejših deželah... Zdaj počiva »zvesti in modri hlapec« že stoletja v kraljevskem tem grobu, ki mu ga je ustvarila skupna ljubezen njegovih po vsem svetu delujočih sinov. Štirje pristenski stebri oltarja so obloženi z lazurnim marmorjem ter imajo podstavke in vrhe iz pozlačenega bronu. Svetovna obla v marmornatem reliefu presv. Trojice, ki jo je sv. Ignacij posebno častil, je iz enega samega kosa lazurja in je na svetu največja in najlepša te vrste. Marmornati skupini ob straneh oltarja predočujeta zmago nad poganstvom

Slovenska cerkev sv. Cirila in Metoda v Rock Springsu v Ameriki

toliko blagosti. — L. 1537. je prišel Ignacij za stalno v Rim. Spremljali so ga njega vredni tovariši: Frančišek Ksaverij, Lainez in Faber. V tem, ko so čakali apostolskega potrjenja Družbe, so že goreče delovali v Rimu. Frančišek je pridigal v prijazni baziliki San Lorenzo in Damaso, kjer počiva papež-pesnik Damasus. Lainez in Faber sta bila profesorja na papeški visoki šoli Sapienzi. Ignacij sam pa je opravljal vse dušnopastirske posle pri španski cerkvi Naše Ljube Gospe Montserratske. Potem je prišlo potrjenje Družbe Jezusove in vse gigantsko delo, ki ga je vršil Ignacij, njen ustanovitelj in prvi general. Tam poleg cerkve stoji samostanska hiša. V nji so še ohranjene, kakor so bile, borne celice, ki je v njih Ignacij premišljeval in molil, snoval načrte, neutrudno delal, trpel, umrl za svojo Družbo, za svoj ljubljeni zavod Germanik, za Cerkev, kraljestvo božje na zemlji, za zveličanje duš. Ob njegovi smrti (31. jul. 1556) je štela Družba 12 provinc, čez 100 redovnih hiš in nad 1000

in krivo vero. Navadna oltarna slika Pozzijeva se ob večjih praznikih umakne 3 m visoki sohi svetnikovi, ki jo odeva mašni plašč iz čistega srebra z vdelanimi številnimi dragimi kamni. Glava, roke in spodnje oblačilo kipa so prav tako iz srebra; drugo je iz bakra. Rakev s truplom pod oltarjem je iz pozlačenega bronu, ki je okrašen z dragocenimi žlahtnimi kamni.

Čut hvaležnosti nas je prešinjal vselej, kadar smo klečali ob tem grobu zavodovega ustanovitelja, očeta in zaščitnika. Čut hvaležnosti pripelje nazaj k temu oltarju tudi marsikoga, ki je že pred davnimi leti slekel rdeči talar in bil prepisan med »brate, v vinogradu Gospodovem že delujoče«. Spominjam se imenitnega moža, škofa regensburškega, pl. Senestréya, ki se kot starček-zlatomašnik ni ustrašil težav dolgega potovanja in je prišel na sv. Jožefa dan l. 1892. opraviti svoj zlati najvišji dar hvale in zahvale k temu oltarju — taistemu, pri katerem je, vznesenih čuvstev

poln, šepetal svoj prvi Introibo in pri katerem je slavil tudi svoj srebrni mašniški jubilej. Bil je lep dan tisti 19. marec za cel zavod. Polnoštevilno smo se gojenci zbrali okrog sivolasega visokega svojega brata, da smo spremljali njegovo daritev in prejeli iz njegovih rok sv. obhajilo. Naši pevci so povečali slavnost z izbranimi cecilijanskimi pesmami in mogočnim Laudate Dominum — Hvalite Gospoda! na koncu zlate maše. Jubilar pa nam je v zahvalo govoril bratovske besede veselja in pobude. —

Iz čuta hvaležnosti se je sama na sebi porajala na tem svetem kraju prošnja za vsaj malo tistega ognja, ki je za stvar božjo gorel v plemenitem srcu sv. Ignacija, resničnega Ognjeslava.⁴ A kdo nam daj tega ognja, če ne milost božja? In kdo nam posreduje milost, če ne ona, ki je Mati milosti? Zato so se vselej naše oči od oltarja sv. Ignacija ozrle še proti mali kapelici na njegovi desni strani, kjer nas je čakala v oltarju ljubezniva Madonna della Strada, ki se je tudi sv. Ignacij tako rad zatekal k nji... Zdrava, Ignacijeva Mati božja, zdrava! Obrni v nas svoje usmiljene oči in pokaži nam Jezusa, blagoslovljeni sad svojega telesa! — —

Še enega, zelo prisrčnega svetišča ne smem pozabiti. To je cerkva sv. Andreja na Kvirinalu. Kakor droben biser je in zasluži, da se ozre nanjo umetnik in kristjan; za nas Germanike pa je bila zopet posebna dragocenost. Cerkvico je dal l. 1678. sezidati knez Kamil Pamphili za noviciat Družbe Jezusove. Pročelje korintskega sloga krasi mičen obodasti portal, ki ga držita dva jonska stebra. Notranjščina je okrogla, vsa z redkim marmorjem obložena in z dragocenimi freskami ozaljšana. V drugem oltarju na levi od vhoda počiva truplo sv. Stanislava Kostka († 1568) v bogati rakvi iz lazurnega marmorja. V naslednji dolbini je grobni spomenik sardinškega kralja Karla Emanuela IV., ki je l. 1802. odložil kraljevsko krono in l. 1819. umrl kot novic (novinec na preizkušnji) Družbe Jezusove. Cerkve se drži soba, v kateri je umrl sv. Stanislav; ohranjena je od nekdanje redovne noviciatne hiše, ki so jo bili po letu 1870. podrli. Pred to sobo je še dvoje zgodovinskih prostorov. V enem so še videti vrata, ki so vodila v celico sv. Frančiška Borgija, in vrata v kapelico sv. Balbine, kjer je sv. Ignacij velikokrat maševal. Majhne slike v tem prostoru poočitujejo življenje sv. Stanislava Kostke. — V drugi predsobi je shranjenih poleg drugih

⁴ Ignacij je od ignis, t. j. ogenj.

*Blažena Katarina Laburé
(prišleta blaženim 28. majnika)*

svetinj več svetniških rokopisov, med njimi pismo, v katerem popisuje sv. Janez Berhmans proglašenje sv. Ignacija za svetnika, in pismo sv. Petra Kanizija, ki z njim priporoča sv. Frančišku Borgiju sv. Alojzija, naj ga sprejme v Družbo Jezusovo. — V sobici sami, v kateri je živel in umrl sv. Stanislav, je lep kip svetnika, ležečega na postelji prav na tistem mestu, kjer je stalo njegovo smrtno ležišče. Glava, roke in noge svetnikove so iz belega, oblačilo iz črnega, žimnica in vzglavje iz rumelega marmorja. Toliko resničnosti je v tem kipu, da čutiš ob njem, kakor bi stal pri mrliču, ki je pravkar izdihnil. Tisti svetnikov deviški glas, s katerim je zagotavljal, da bo Marijino Vnebovzetje že v nebesih praznoval, se zdi, da še zmerom skrivnostno šepetuje po tem prostoru... Stanislav, mladenič-orjak, bolj bogat neminljivih del nego minljivih let, z Alojzijem in Berhmansom Ignacijeva neumrjoča slava, ki si zgodaj končal, pa dopolnil veliko časov — lepo nam je bilo moliti ob tvojem grobu in misliti na tisto višje, za kar smo rojeni... in misliti, kako si nujno prizadevajmo oti ta begoči čas, da nemirni pohitimo v večna počivališča!⁵

Dr. Mihael Opeka.

⁵ Mašna molitev na dan sv. Stanislava K.

Otrok. Skrbi, da bo pri otrocih čimmanj solzá! Dolgo deževje je za cvetje škodljivo.

Duša tvojega otroka je sveta! Zavedaj se tega!

Če svojega otroka ne znaš vzgajati, ga utegne dobiti v odgojo — krvnik.

Duša otrokova je kakor vosek, ki vanjo vtisneš kakor s pečatom lepe nauke.

Pomen Lurda

Največji čudež in torej najmočnejši dokaz, da je Jezus Kristus res Bog, je njegovo vstajenje od mrtvih. Prav zato pa uči tudi sveti Pavel, da je vstajenje Kristusovo najmočnejši dokaz naše vere. V listu Korinčanom (I Kor 15, 14) je zapisal: »Ako Kristus ni vstal, je prazno naše oznanjevanje, prazna tudi vaša vera.«

Na resnici vstajenja Jezusovega sloni naša vera, zato za verovanje ni neobhodno potreben ne Lurd, ne Fátima, ne Borén. Vendar pa moramo biti Mariji hvaležni, da si je izbrala vprav Lurd, ki je postal močna bramba krščanstva vsem slabovernim in vsem, ki so jih bégali ugovori nevednežev: »Zakaj se pa danes čudeži ne gode?«

Predvsem je treba pri lurških dogodkih poudariti to-le: Ko se je Marija 25. marca 1858 (šestnajstič) prikazala Bernardki Soubirous, je razprostrla roki, povzdignila oči kvišku in povedala: »Brezmadežno spočetje sem!«

Komaj štiri leta poprej je papež Pij IX. potrdil kot versko resnico, ki jo morajo vsi

katoličani sprejeti: da je nauk, ki uči, da je Marija po posebni milosti božji z ozirom na zasluženje Jezusovo bila obvarovana izvirnega greha, torej brezmadežna — od Boga razodet. Vse, kar je bilo liberalnega, svobodomiselnega in protikatoliškega, je zagnalo hrup in se upiralo potrjeni resnici o Marijinem brezmadežnem spočetju v svojih protiverskih listih in časopisih.

Prav radi tega moramo reči, da je božja Previdnost v pravem času posegla vmes in potrdila omahujoče v veri s tem, da je Marija sama izpričala svojo edinstveno odliko in odprla bogat vir novih milosti za vse, ki se priporočajo njeni pomoči, sklicujoč se na njeno brezmadežnost. Hkrati je pa s to izjavo Marija potrdila veljavnost in vrhovno učenje papeža, kakor tudi duhovništvo katoliške Cerkve, saj je naročila Bernardki: »Pojdi in povej duhovnikom, naj sezidajo na tem mestu kapelo.«

Poudariti pa moramo še prav posebno, da ima zlasti Najsvetejši Zakrament in daritev svete maše v lurških čudežih najtrdnjšo oporo. Ali se ne gode številni čudeži, izredna ozdravljena vprav v trenutku, ko pri evharistični popoldanski procesiji bolnike, ki jih donesejo na posteljah ali pripeljejo na vozičkih pred cerkev, z Najsvetejšim blagoslavlja. Dostikrat se je zgodilo, da so bolniki ozdraveli prav pri povzdigovanju med sveto mašo!

Končno je Lurd sijajno opravičilo za naše izredno češčenje Marijino. Bog sam je to češčenje sankcioniral — potrdil in tako rekoč podpisal in revnim zemljanom pokazal, kje naj iščejo pomoči v stiskah, v bedi in zapuščenosti. Po Mariji pa naj nas vodi pot k Jezusu!

In še eno milost je naklonil dobrotljivi Bog Lurdu in po Lurdu sv. Cerkvi. Poveličal je Bernardko s čudeži; zopet nov dokaz za resničnost lurških dogodkov.

Pričakujemo, da bomo bl. Bernardko kmalu (morda že v tem letu) častili kot svetnico. 21. marca je kongregacija obredov odobrila dva nova čudeža, ki sta se zgodila na njeno priprošnjo. Dne 16. maja je bila zadnja seja, ki ji je predsedoval sv. oče Pij XI. Brez dvoma bo v najkrajšem času sledila slovesna kanonizacija.

Z devetletnim ribičevim sinkom se varneje prepelješ čez Savo kot s 70 letnim doktorjem.

Ljubljana, uršul. samostan

Sv. Ignacij Lojolski

Benediktinska opatija naše ljube Gospe sekavske

1883—1933.

Zgornja Murska dolina Slovincem ni nepoznan svet, saj je bila med svetovno vojno garnizijska vojašnica v Judenburgu polna Slovencev. Pred vojno je marsikateri mladenič, marsikatero dekle iskalo tod dela in zaslužka. Ta in oni se je celo stalno tu naselil; o tem pričajo številna slovenska družinska imena v Knittelfeldu, Fohnsdorfu, Leobnu in drugih večjih in manjših industrijskih krajih. V sred-

ljubljskih škofov Missije in Jegliča, škofa Mahniča i. dr. Cerkev sv. Jožefa v Ljubljani in pa deško semenišče v Gorici so pa trajni spomeniki teh prijateljskih slovensko-sekavskih odnosov in stikov. Obe ti dve stavbi je namreč zidal sekavski menih in stavbenik pater Anzelm Werner.

Gospodarji »starega« Sekavega (ime je slovensko) so bili avguštinci. Od l. 1143—1782

Sekavo

njem veku pa je bila sploh cela ta dežela slovenska, kar nam svedočijo številna slovenska krajevna imena. V tej pokrajini torej leži starodavni **sekavski samostan**.

Če se voziš iz Knittelfelda proti Leobnu, lahko opaziš na levi strani vlaka precej daleč proti zapadu mogočno stavbo. Kot božji grad kraljevsko vzvišen stoluje na visoki planoti med mogočnimi gorami! Tu leži zibelka sekavske škofije, tu je bilo več stoletij močno središče cerkvenega in kulturnega življenja, tu je nastalo v zadnjih petdesetih letih na razvalinah nekdanje slave novo ognjišče, ki izžareva svetlobo in gorkoto žive in oživljaljoče vere. Žarki s tega ognjišča so, vsaj pred vojno, padali celo v našo slovensko domovino in privabili marsikatero znamenito slovensko osebnost tu sem na oddih in duhovno okrepčilo. V samostanski kroniki in spominski knjigi srečujemo večkrat imena nadškofa Sedeja,

so tu molili in delali. Samostan je bil v srednjem veku jako vpliven in bogat. Celo na Spodnjem Štajerskem je imel posestva. Vas Svečina z gradom vred je bila mnoga stoletja sekavska last. Cesar Jožef II. je, kakor mnogo drugih, tudi sekavski samostan zatrl. 101 leto je krasna sekavska samostanska cerkev kot tužna vdova samevala in propadala. L. 1883 pa se je Bog milostno ozrl nanjo ter ji poslal novih sinov: beuronske benediktince. Tako je nastalo »novo« benediktinsko Sekavo, ki slavi letos petdesetletnico svojega obstoja.

Benediktinci so prinesli s seboj v Sekavo svojo veliko ljubezen do bogoslužja (liturgije) in z njo skrb za lepo petje in primerno krasoto božjega hrama. Cerkev so popolnoma prenovili, jo podaljšali ter postavili nov glavni oltar, ki ga je l. 1894. posvetil tedanji ljubljanski škof, poznejši kardinal Missija. Ker se je l. 1886. eden izmed obeh zvonikov podrl,

Notranjščina v opatijski cerkvi v Sekavi

so sezidali oba nova v romanskem slogu. Vse to, posebno pa strogo samostansko življenje in pa krasno koralno petje, je slavo sekavskega samostana od dne do dne večalo. Celo s Hrvaške so skoraj redno prihajali o velikih počitnicah bogoslovci v Sekavo, da so se vežbali in šolali v koralnem petju. Menihe so radi vabili v samostane in semenišča, da so vodili duhovne vaje, pa tudi v bližnje vasi in mesta, da so imeli svete misijone, ali pomagali pri dušnem pastirstvu. Svetovna vojna in pa nje ne zle posledice so to bujno procvitanje sekavske opatije na mah prekinile; dà, l. 1922. se je celo zdelo, da bodo opatijo popolnoma uničile.

Toda sekavska Gospa je skrbno čuvala svojo družino, in od l. 1925. lahko opazamo, da se benediktinska opatija ob zibelki štajerske škofije lepo obnavlja ter vnovič poživlja. Zopet prihaja od blizu in daleč, posebno o velikih praznikih, mnogo tujcev in romarjev, da tu molijo, da dobijo verske pobude in novega ognja, ali pa da uživajo lepoto petja, liturgičnih oblek in oblik ter se radujejo ob pogledu na vzvišeno harmonično enoto, katero tvorijo cerkev, verno sekavsko ljudstvo in pa slovesno bogoslužje menihov.

Posebna zasluga sedanjega opata Benedikta in njegovih pomočnikov je, da so pridobili in navdušili k sodelovanju pri vzvišenosti svetega bogoslužja tudi vse verno sekavsko ljudstvo. O večjih praznikih pojejo pri veliki maši koral ljudskošolski otroci, pa tudi odrasli, menjaje se z meniškim zborom. Vsako nedeljo in vsak praznik je v posebni kapeli sveta maša, pri kateri molijo verniki na glas liturgične mašne molitve, dočim jih opravlja mašnik v obredni latinščini. Tudi ljudskošolska mladina, ki ima redno ob nedeljah in praznikih skupno mašo, pri kateri pristopi navadno 70 do 100 otrok k mizi Gospodovi, pridno goji skupno petje in liturgično molitev. Marijina družba, fantovsko društvo, zveza kat. ženâ in druge organizacije imajo pri posebnih prilikah mašo s skupnim (ljudskim) petjem in skupno molitvijo. Posebno krepak izraz dobiva ta ljudsko-meniška vzajemnost pri Vstajenju in pri procesiji na praznik presv. Rešnjega Telesa ter ob izjemnih slovesnostih, n. pr. letos 9. julija, ko bo sekavska opatija na jako slovesen način praznovala svojo petdesetletnico. Ob takih prilikah pojejo vsi navzoči, navadno 1200, včasih celo 2—3 tisoč ljudi, kot iz enega grla cerkvene pesmi, n. pr. Grosser Gott (Te Deum), Christus vincit, Alleluja itd. Če je naval ljudstva posebno velik ter vreme to dopušča, se vrši sklep takih slovesnosti na velikanskem trgu pred samostanom. Tedaj podpira skupno petje glasba. Umljivo je, da se ob takih prilikah tudi otrpla srca razgibljejo in razgrijejo in da skupno z drugimi verniki prepevajo Bogu slavo.

To bujno liturgično življenje privabi vsako leto mnogo katoliške mladine, zlasti akademikov, v Sekavo. Veliki teden in Velika noč imata posebno privlačnost. Tedaj so tu neke vrste duhovnih vaj, ki se jih navadno udeleži okrog 80 akademikov in akademkinj. Mnogo številnejše kot v Sekavem samem, so duhovne vaje, verski tečaji, sestanki in predavanja, ki jih sekavski menihi vodijo zunaj, v zavodih, samostanih in župnijah. Tako more sekavska opatija, ki šteje zopet 90 redovnikov, v obilni meri vplivati na versko in sploh duševno življenje domačega in okoliškega ljudstva. Vzgojni zavod z gimnazijo in tiskarna, ki sta nastala zadnja leta, ta vpliv še poglobljata, ker omogočujeta samostanu kar najtesnejše stike s širokimi ljudskimi plastmi.

Za vse dobro in hudo — kajti tudi to je bilo sekavskemu samostanu v prid — za vse blagoslov, ki so ga menihi s svojimi molitvami v teh 50 letih priklicali na Cerkev in narod, tudi na slovenski narod, bodi Bogu stoterâ hvala, slava in čast, kakor tudi nebeški Materi, naši ljubi Gospej sekavski!

M. M.

Pri družbi v službi

Začelo se je. Beseda je padla, iskra je užgala in Žiganova Reza je prva začela svoje delo. In z delom življenje in žuborenje; zakaj mladi svet je živ in glasan in še malo več.

»Bomo videli, kako se bo ta reč obnesla,« je presojal mladi in stari rod to napravo.

»Včasih so pa kar v cerkvi oznanili, pa smo se oglasile, pa je bilo. Zdaj pa te novotarije!«

Reza pa je imela polno glavo skrbi. Kakšna zabava bo prihodnjo nedeljo na vrsti; kam bomo šli danes po šmarnicah; zakaj Trpinove Lenčke nič več ni; — kdo bi ji bil storil ali rekel kaj žalega. Ali so nekatere mlade duše občutljive! Pogledaš samo malo drugače kakor po navadi, pa je že zamera ali pa sumničenje. Neža rečeš mesto Nežika, Ivana mesto Ivanka, pa že ni prav.

No, pa še to pristavimo, da vse in vsi po vrsti niso tako občutljivi. In hvala Bogu, da niso. Sicer bi morale naše družbe razpasti. Z občutljivci je pač največji križ. Dobro jim hočeš, pa se jim do smrti zameriš.

Žiganov vrt je odmeval mladostnega veselja in petja. Vsako nedeljo popoldne po službi božji se je začel živžav in direndaj, po vestnem preudarku pa petje ali igra, resen pogovor, pripovedovanje in branje... In še ni konca.

»Včasih nismo tako znale,« so se čudile stare ženice.

»Pa smo zato vseeno zrastle,« je skoro malo pozabljala Vrbinka.

»Novi časi, nove potrebe, nove navede,« je zagovarjala Žiganka svojo hčer.

»Pa saj smo tudi me rade zahajale druga k drugi. Ali veš,« je začela soseda podpirati Žiganovo mater, »kolikokrat smo bile pri vas skupaj? Malo smo zapele, malo smo se posmejale, vaša stara mati pa je vedela povedati, kje je bila povsod na božji poti, pa kakšno pridigo je slišala pri Mariji Pomačaj, pa kako so romarje sprejemali in pozdravljali pri Novi Štifti, kako strašno lepo se je poslavljaj od njih tisti mož — Gorjan so mu menda rekli — da so celo osivelim možem tekle solze po licih. Ali če je nanesa beseda na straho-

ve. Še danes me zazebe pri srcu, če se spomnim na tistega moža brez glave —«.

»Oh, čenče!«

»Saj ne pravim, da bi bilo tisto res. Poslušale smo pa le rade in prijetno nam je bilo. Kar je pa glavno, je pa to, da so doma vedno vedeli, kje hodimo in da smo poštene prišle v zakon.«

»Res je, kar govoriš. Vse drugače je bilo tiste dni, kakor je pa marsikje danes, ko matere doma delajo, živino opravljajo, kuhajo in varujejo, hčere pa letajo po gostilnah in zvečer ne vedo, pri katerih vratih v hišo pridejo.«

Konec vsega modrovanja je bil pač ta, da se stari časi na nov način obnavljajo. Kar so nekdanj pametna in modra dekleta same znale, to se danes vrši in izvršuje pod pokroviteljstvom družbe.

Ze dolgo časa se je govorilo, da bo Reza napravila s svojimi izlet, ali pa romanje, kakor kdo hoče reči. V sosedno župnijo, da bodo šli k šmarnicam.

In spet je bilo govorjenja za in zoper.

Čemu drugam k šmarnicam! Ali ni doma prav tako dobro biti pri šmarnicah?

Načrt prof. Plečnika

Marijina kapelica

In tam na Dobravi bodo takih romaric gotovo zelo veseli. Z odprtimi rokami jih čakajo. Samo če jih ne bodo nažgali, ker hodijo v tuje župnije napotje delat.

Pa je šlo le vse lepo in srečno naprej.

In koliko je vedela vsaka povedati! Kakšen je tam šmarnični oltar, kako tam pojo, kako imajo grobove olepšane; še to, kakšno cvetje imajo po oknih, je marsikatero radovedno oko pogledalo. Kdor zna gledati in brati brez črk, ima povsod pripravljeno in postavljeno šolo.

Vse je šlo v redu. Samo Tomanova Ivanka je bila malo preveč poskočna, pa jo je izkupila; par tednov je težko stopala na nogo. Štefanova je pa izgubila svoj molitvenik. Štefanovi so to reč še dosti lahko preboleli. En nov molitvenik še ne bo pripravil hiše na kant.

Hujše je pa ropotala Tomanova hiša.

»Saj se bo dekle še pobila, če bo zahajala med te otroke.«

Otroke! To besedo je Tomanova še posebno poudarila.

»Seveda! Skače tako neumno, kakor bi bila doma v hiši, pa ne vidi ne kamna ne jarka. Nič več ne boš hodila z njimi! Samo z menoj, kamor bom jaz šla! Človek je potem vedno v skrbeh. Pa še v kakšnih!«

Nekateri ljudje znajo čudovito vsako stvar pretiravati. In Tomanica bi bila lahko dobila za pretiravanje pri vsakem tekmoivanju prvo nagrado.

Kjer je več ljudi skupaj, pride rado kaj navzkriž. Beseda se kreše ob besedo. Če si znajo ljudje sproti odpuščati in pozabljeni, tam ta »navzkriž« še ni tako strašen. Toda kjer je zamera na dnevnem redu in kdor zna za vsako, tudi za najnedolžnejšo šalo šobo zavihati, kjer za vsako stvarco izbruhne cel vihar razdora, tam je pa tak »navzkriž« kaj groznega.

Kako je tiste dni vse gladilo in božalo Osmodinovo Minko. Pa nič in nič. Zamera je bila tu in je ni bilo mogoče zabrisati. Vsem je obrnila hrbet; tudi Toporiševe Julke ni več pogledala, čeprav je bila Julka njena najboljša tovarišica prav od tistih let, ko Minka še ni poznala ne »i«, ne »u«.

Nekaj življenjske šole je preživela in preštudirala Žiganova Reza v tisti vlogi, ko je zbirala in pripravljala mlade značaje za družbo. Nekaterikrat je bilo hudo, ko je mladostna trma odtrgala mladiko od družbenega drevesa. In mladika je potem životarila in hirala, dokler je niso požrli nevarni vrtinci življenja. In konec takega življenja se je navadno glasil: Izgubljena. Kolikokrat bi bila rada zaklicala: »Pridi, vrni se nazaj, saj te imam rada,« pa trmasto uho ni hotelo slišati prijaznega vabila. Kolikokrat bi bila rada vsaj s prstom pomigala, pa mrtvo in zbegano oko tega migljaja ni opazilo.

Kakšno pa je bilo njeno veselje, ko se je morebiti malo trd značaj pod njenim vodstvom dal lepo opiliti in obrniti in je dušo, nad katero so mnogi že obupavali, srečno privedla v varno zavetje kongregacijske sobe.

Ni lahko delo, voditi ljudi na pravo pot, pač pa hvaležno in za življenje v kongregacijah naravnost potrebno; saj je to delo apostolsko. Kaj so pa apostoli delali drugega kakor da so ljudi vodili na tisto pot, ki vodi k Bogu.

Kako je pa pri nas?

Živel! apostoli!! Janez Langerholz.

Pri vzgoji se zavedaj tegale: Če bi imel vso modrost, ljubezni pa ne, nič nisi!

Ni se dobro pravdati, kjer je sila sodnik.

Če ima Bog v srcu matere oltar, je vsa hiša pravo svetišče.

Da se resnica pokoplje, je treba dokaj lopat.

Učiteljica ponižanih

(Iz življenja Marjetke Sinclair. — Priredil L. G.)

Čim bliže je bila Marjetka svojim snom, tem bolj sproščeno se je izmikala vsem posvetnostim. Njena misel se je potopila v božjo pričujočnost, katero je Marjetka čutila ob slehernem koraku, v sobi in na ulici, v cerkvi in tovarni. Zaman so se ustavljale ob njenem marljivem delu in plemenitem vedenju oči mladeničev, ki so si jo želeli za družico skozi življenje. Zaman se je trudil tvorničar, da bi ostala pri njem. Zaman jo je kdicala bodočnost v širokem svetu. Marjetka je potegnila čez vse to križ. Njena pot se je usmerjala samo proti enem cilju: v samostan.

Toda pri vsem tem jo je glodala skrb za njene varovance; za prijatelje in prijateljice s črne ulice. Z njimi je rasla, doumela je njihovo socialno zagrenjenost ter jim ob sleherni priliki vlivala poguma in upov v svetlejši dni. Tem ljudem ne bo posej nihče več dal tople besede, nihče prinesel kruha. Kot izgubljene ovce na križišču bodo ostali... Pa mar se ne izmika iz zmešnjav v tihi mir? Ali ni njena njiva v delu za bližnjega? In prav tu, v domačem kraju, kjer poznajo ti zapuščenci njo in ona nje. In vendar zapušča Marjetka sredi dela, ko je pol njive zorane, te bedne ljudi in beži v samostan, kjer se misli posvetiti samo sebi. Mar ni to sebičnost, umik v boljše? Umaknila se je materinstvu, umaknila družini, zdaj pa se naj umakne še tem, ki jim je bila učiteljica in sestra?! Poleg tega pa: mar ni vredno lepo srce v vrvežu sveta milijone več kot lepo srce v zaprtem samostanu, kamor ne seže piš posvetnih zmotnjav? Kristus, odgovori mi! Te in take misli so se zajedale v plaho Marjetko, ki je stala na križišču življenja, a se je že nagibala na stran samote.

Mnogo bridkosti je prizadela Marjetki tudi misel na domače ognjišče. Saj je redko v kateri družini živelo takšno soglasje, navezanost enega na drugega in istomiselnost. Kot da je utripalo v tej hiši eno samo srce. Nikoli se ni nihče odtrgal od doma za dalj časa. O počitniških dneh, ko sta Marjetka ali Bela odhajali na deželo, pa je mati hrepnela in štela ure, kdaj se bosta vrnili njeni ljubljenci; saj so bile izbe prazne, miza ob večerjah samotna, kuhinja brez življenja. Kot da se je nekaj odkrnilo od hiše, nekaj v dušah prelomilo...

Za to bolešno osamelost materino je Marjetka vedela. Zato si je rekla: Počakala bom, da bo odšel Andrej v Kanado za kruhom, a

Bela v samostan Malih ubogih sestrâ v Liverpoolu, kamor namerava. Tolažila jo bom, kesneje pa bom še sama šla... Toda njen duhovni voditelj ji je svetoval, naj brez ozira na dom in delavsko ulico takoj odide, kakor hitro bo prejela dovoljenje svojih staršev. Zakaj laglje bodo prenesli starši eno samo bridko bol, ko se bodo zarezale vanje tri rane obenem, kakor več takih ločitev, ki bi sledile druga drugi. In tako je Marjetka izpovedala materi svojo skrivnost. S strahom se je zagledala v materin obraz, če bo onemel. Toda poteze obličja so se prelile v srečen, blagoslovljen smehljaj: Drago dete, najrajši vas bi dala vse Jezusu... Tak je ostal materin obraz tudi takrat, ko je izvedela za skrivnost Andreja in Bele. Zavedala se je pač samo enega: Mater ne smemo biti nikoli brez bolesti. V nežni dobi otrok trepečemo ob slehernem koraku, da ne padejo, da se ne urežejo ali potolčejo, kesneje da se ne izpridijo; a končno, da ne polete... (In vendar zadene premmogé matere vse to in še hujše. Zatorej ga ni bitja na svetu, ki bi prejelo več brazd in udarcev po svojem predobrem srcu, in ki bi dajalo več odpuščanja in ljubezni, kakor ravno mati. Mati je čudo vseh čudes. Zato ne bomo nikoli preveč nežni in ljubeznivi do svojih dobrih mamic, ki so nam dale sleherni tripljaj srca. — Ta misel mi je prišla pod pero, ko se spominjam svoje dobre matere, ki je letos po dolgem življenju legla k počitku. Ta počitek pa je seveda šele — v grobu...)

Marjetkina mati je bila velika, za pojme premmogih mestnih mater skoro nepojmljiva. Zavedala se je pač zmerom, da je treba žrtev za velike dni katoliške vere, katero ji je — anglikanki — pokazal njen mož.

Marjetica je ob toliki materini moči ostrmela in srce ji je na mah postalo kot vesel čolniček, ki se v sončni gladini ziblje. Materinega srca seveda ni docela doumela, vendar je slutila, da pije moč iz istega vira kot ona: iz svetega keliha.

In tako se je vse srečno izteklo.

*

Ker je Marjetki zdravnik svetoval, naj se napije sočnih poljan in loz, preden se zapre med samostanske zidove, je odšla v Lanark, okrevališče usmiljenih sestrâ. Tu je preživela zares sončne dni v družbi svojega Zveličarja in prijetnih usmiljenk. Dnevi so tekli, zdravje

se je krepčalo, domotožje po samostanskem življenju se je večalo. In tako se je po štirinajstih dneh Marjetka vrnila v Edinburg, kjer ji je zdravnik napisal spričevalo popolnega zdravja. Tako bo pač mogla v kratkem nastopiti pot proti Londonu, kjer jo čakajo uboge klarise.

Zadnji dnevi izvensamostanskega življenja so se pomikali mrzlično. Še to, še ono mora opraviti, preden gre. Sestra Bela že doživlja samostansko življenje, šla je tiho kot ovčka. Marjetka pa ima tu še ljudi, katerim mora dati še poslednje bodrilo pred slovesom. Barake in ulica, ki je potisnjena ob stran, kot da ne spada v mesto — to so kraji, od katerih se mora posloviti z ljubeznijo. In tako je trkala na vrata od kolibe do kolibe od srca do srca. Povsod so zmajevali z glavami, povsod prosili: Kam greš od nas, Marjetka! Ostanil! Suhe ročice sestradanih otrok so se stezale k njej: Mamica si nam bila, ne hodi! »Moram, kliče me Gospod. Molila bom za vas.«

Tesno je bilo Marjetki v prsih, mnogo bi rada izpovedala tem bednežem, toplega in ljubečega, preden se poslovi, a ne more. Duši jo, ko da zapušča svoje najdražje. Iznova se je leteva dvom, da morda vendarle ni prav izbrala. Tam gre le za njo, tu pa za stotere duše. Pri poslednji baraki, kamor jo spremljajo malone vsi prebivalci te zlokotne ulice, obstane in motri vse te svoje ljubljence, ki jih pušča same. Bledičasti otroci, zaskrbljene matere in mrki možje, vsem tem je bila učiteljica, vsakemu na svoj način. Enim z bonbonom, drugim s kosom kruha, tretjim s cigareto, četrtim s toplo besedo... In vsem je segla v srce. Vsem je odkrivala nov svet ljubezni, nov svet pravice. Mnogi so se že čisto približali njenim naukom in veri, mnogi so jo iz dalje občudovali in se le z največjo težavo bližali njenemu svetu. Ta je bil sicer lep, vpraj za njih prazna srca; toda premnoge stvari so tu, ki se jih morajo odpovedati. Pa vendar polahko bo šlo. Drug za drugim bi postajali katoličani z živo vero in dejanjem. Samo prenehali bi s sovraštvom, nečistovanjem, pijančevanjem, pa bi jim bila odprta pot. Žene s predruženimi možmi so blagrovale Marjetko. Ponekod so se delavski domovi kljub bedi napolnili s srečo. Možje in žene so začutili skupno z otroki potrebo po skupnosti, po medsebojni ljubezni, česar prej niso poznali. Marjetka jim je pač odkrila veličino toplih družinskih vezi, kar je poznala s svojega doma.

Te svoje bednike je sedaj videla pred seboj, one, ki so prodrli v njene nauke in one, ki se jim šele bližajo. In vedela je: Mnogi izmed prvih bodo odpadli, drugi pa se ne bodo

nikoli približali. Ta zavest ji je stisnila srce, ko je odprla usta za »z Bogom!«: Moram iti, moji ljubi, dasi mi je težko radi vas. Kliče me nebo. Moja duša pa bo sleherni dan potovala v vaše domove, slehernega poprašala po zdravju in po notranjem zadovoljstvu in zopet šla. In sleherni večer, preden bom legla k počitku, bom prosila Mamico božjo, naj vas vse varuje, naj bo pri vas vse dni življenja. Z Bogom, ljubil

Z Bogom, Marjetka! Dobrotnica naša, učiteljica naša! Poslej bomo zopet sami in prezirani, kot da nismo ljudje. Samo ti si bila naša prijateljica z mislijo in srcem. Samo ti si nam pokazala, da je poleg krčme, kletve in prezira tudi ljubezen na svetu. In za ta žarek te ne bomo nikoli pozabili, pa bodi kjerkoli.

Marjetka se je pomirila; podala je možem in ženam roko, otroke je pobožala po solznih licih, nato je še zaklicala: Z Bogom! in odhitela. Vsa družba iz tesnih barak je ostala kot prikopana in brez besed. Kakor da je pravkar odplaval od njih angel varuh. Nato pa so se brez besede razhajali, kot da se vračajo s pogreba. Ta večer je ugasnila zanje vesela zarja in bogvedi, kdaj se jim bo užgala druga...

Doma so potekali poslednji dnevi. Marjetka si je šivala prav kakor za svatbo. Saj gre vendar za nebeškimi ženinom, za pot k Njemu se mora pripraviti z belo dušo in belimi oblačili. Dasi je bil dom že izpraznjen za eno sobo, je bil vendar svečan. Vsa hiša je čutila, da se bliža najslavesnejši dan, ko bo odhajala Marjetka, najdražja članica družine, v samostan. Kakor je šla Marjetka težko od delavskih družin, tako je ni dom prav nič zadrževal. Vdana je bila kot ovčica. Saj se bodo v nebesih zopet vsi sestali. Na zemeljskih dobrotah pa ni itak nikoli visela. In tako se je poslavljalna od svojih bližnjih z veselimi licem. Ko je odhajal Andrej v Kanado, ga je spremlila Marjetka do dušnega pastirja, ki jima je zvesto stal ob strani v vseh težkih dneh; tu sta prejela oba poslednji blagoslov. S tem obiskom je Marjetka zaključila svoje življenje v Edinburgu. Koncem julija 1923 leta sta sedla Andrej in Marjetka na vlak, pristrčno sta se poslovila od staršev in prhnila proti jugu, proti Londonu. Med prostranimi polji in brdi, prek rek in potokov je brzel vlak in nosil srečni duši v tihi pristan. V Londonu sta pristopila oba k svetim zakramentom, nato je krenil Andrej na ladjo, Marjetka pa pred samostanska vrata. Še poslednji nemir, še poslednji pogled v zunanji svet. Vrata so se odprla in široko zaprla... (Dalje.)

† Stolni prošt ljubljanski Andrej Kalan

V binkoštih smo žalovali. V 75. letu starosti se je zadet od kapi poslovil od solzne doline dostojanstvenik, ki je z njegovim imenom združen znaten del kulturne zgodovine med Slovenci. Andrej za Andrejem. Za škofom Karlinom — prošt Kalan. Dva starološka rokaja, istih let, istega poklica, oba na visokem svetilniku cerkvenih služb — sta šla v kratkem razdobju po plačilo k Očetu.

Ob 25 letnem jubileju njegovega očetovskega vodstva v deškem sirotišču — Marijanišču, ob zlatomašniški slavnosti njegovi so listi na široko opisovali njegova zaslužna dela in osebne vrline. Kaj naj osvetlimo v spodbudo Bogoljubovim bralcem sedaj, ko je prienačen drugim zemljanom na pokopališču! Poudarjamo predvsem to, kar ima posebno veljavo pri Bogu.

Odkar smo poznali blagega g. prelata, smo cenili v njem očeta bednih dijakov, sirotnih otrok in drugih siromakov. Dijaška kuhinja, ki jo je bil podedoval po † kanoniku Jeran-u, in je zanj izdajal zadnje vinarje; marijaniške sirote, ki jih je na tisoče bilo deležnih njegove očetovske vzgojne skrbi in vsakdanjega kruha; stoteri siromaki, ki so neprestano trkali na njegova vrata, — to so zakladi, ki so ga spremljali v večnost.

Dolga je bila doba, ko je kot preudarni, modri in razsodni predsednik vodil »Katoliško tiskovno društvo« v Ljubljani. Pod njegovo in njegovih s spoštovanjem ga vpoštevajočih sodbornikov skrbjo se je razvilo naše katoliško časopisje v mogočno kulturno silo. Pazno je pokojni prelat poslušal nasvete svojih sodelavcev v težavnih položajih, premnogokrat pa je njegova mirna, a modra beseda padla kar odločilno na tehnično nelahkih razprav.

Ni treba poudarjati, da je bil † prošt vsekdar najmodrejši svetovalec svojim tovarišem na polju vsega katoliškega kulturnega in političnega dela, mladim pa, ki so stopali na torišče javnega dela, plemenit vzgojitelj in oče. Do zadnjega je znal dati vsakomur prijateljski nasvet in vlitii tolažbe, srčnosti in poguma.

Zadnja leta se je posvečal bolj mladini v Marijanišču, dāsi je vedro in bistro zasledoval vse pojave, ki so razburjali domovino. Sredi svojih gojencev in gojenčkov je bival kot pravi dijaški oče in oče sirot, ko je s težkimi žrtvami zidal tudi prostorni dom za srednješolce. »Marijanišče mu je bilo z vsemi prebivalci od otrok do čebelic, od šolskih sester do hlapcev, od učnih sob do gospodarskih poslopij in do polja prava domačija.«

Malo je mož tako izklesanega, blagega, mirnega značaja, tako nesebičnega srca, tako blagotvorne roke, tako neomadeževanega življenja, tako iskrene pobožnosti — kot je bil pokojni prelat.

Na smrt je bil dobro pripravljen, četudi ga je presenetila nenadoma. Pravkar je čital življenjepis duhovnika. V knjigi je podčrtal naslednje besede: »Če me dobite mrtvega, ne ustrašite se: pričakujem takega konca in sem se zanj pripravil... Vsak dan sem pri sv. maši prejel sv. popotnico... Prosim, molite zame. Kdor mi hoče dobro, mi za pogreb ne bo dajal nobenega venca, ampak molitev in svete maše. Pozdravljam vas iz večnosti in upam, da se v drugem življenju veselo snidemo.«

Pogrebna svečanost, pogrebni sprevod, slovo na pokopališču, udeležba nepreglednih množic, kakor jih že dolgo ni bilo videti, vse to nas je potrdilo v prepričanju, da naš narod najbolj ceni in spoštuje može, ki se žrtvujejo v nesebični ljubezni do bližnjega in v dobrodelnosti. O rajnem prelatsu veljajo besede svetega pisma: *Dispersit, dedit pauperibus*: razdal je in delil je pomoč potrebnim — kakor je lepo poudarjal govornik Finžgar ob odprtem grobu. Dajal je kruha lačnim, dajal duhovnega kruha vsem, ki so potrebovali tolažbe in dobre besede. Mnogo se je opravilo molitve zanj, mnogo sadov svetih daritev mu je bilo naklonjenih; sodimo pa, da je vsa ta duhovna miloščina prav prišla drugim, kajti prelat Kalan je bil dobro pripravljen in je pred sodbo Najvišjega lahko izhajal.

Krščanski značaji

V Št. Joštu nad Vrhniko je maja umrla gospodinja in mati Ivana Jesenovec v starosti 62 let. Njene vrline opišemo kratko takole: Živela je tiho, mirno. Rada je pristopala k mizi Gospodovi. Bila je res vzorna mati; vestno je vzgajala svoje otroke, saj so se tri njene hčere odločile za redovniško življenje: ena je v bolnici v Celju, dve sta pa v semenišču v Radečah.

Kakor je bila Ivana vzor materam, tako je bil Pavel Zakelj, posestnik v Št. Joštu, vzor možem. Zapustil nas je o veliki noči. Pisatelj bi lahko napisal o njem celo knjigo. Zadoštuje pa naj to-le: Pokojni je bil mož poštenjak, katoliški bojevnik, ki mu je bila pri srcu vera in Cerkev. Zanje bi dal vse. Bil je oče 10 živečim otrokom, ki tudi vsi stremijo za verskimi ideali.

IZ ŽIVLJENJA CERKVE

Za 75 letnico lurskih dogodkov bodo zanimali naslednji podatki, ki so bili ob tem jubileju objavljeni: Od leta 1858 do 1933 je bilo vprav 5250 čudežnih ozdravljenj. Med temi je bilo največ jetičnih bolnikov; 497 je bilo takih, ki so trpeli na prebavilih, 87 na srcu, 147 na sopilih, 47 na možganih; 128 bolnikov je imelo tuberkulozo v hrbtenici; 48 je bilo sleporojenih in 31 gluhonemih, pa so ozdraveli... Ali ne govore ti čudeži glasno vsemu svetu o vsemogočnosti in dobrotljivosti božji in o priprošenjski ljubezni nebeške Mater! In vendar je toliko zakrknjenih grešnikov, ki ne marajo o Lurdu kar nič slišati, nič poslušati.

Nedosežna je spretnost sedanjega papeža. Njegove nagovore občudujejo vse skupine romarjev, ki so sprejete v avdijenci. Nedavno je dobilo dostop 200 arhitektov. Sv. Oče jim je priporočal, naj skrbe, da bodo cerkvene stavbe zgrajene v duhu in smislu prave cerkvene umetnosti ter v soglasju z zahtevami cerkvene liturgije; priznal je tudi s pohvalo, da nekatera novejša svetišča docela ustrezajo vzvišeni časti svojega namena. — Godbeniki dunajske filharmonije so bili tudi zaprosili za posebno avdenco. Bila je dovoljena. V znak hvaležnosti so v veliki dvorani konzistorija zasvirali Schubertovo H mol sinfonijo in Straussovo »Na lepi plavi Donavi!« Sveti Oče jim je dal blagoslov, pa tudi njih glasbila je blagoslovil, »ki so jim« — kakor se je izrazil — »tako izborno pokorna«.

Kri sv. Januarja, mučenca. Znano je, kako se vsako leto v mestu Neaplu obnovi čudež s krvjo sv. Januarja — in sicer na gotov dan meseca maja in septembra. Kri, ki je strjena v stekleni posodici v škofijski cerkvi, se po molitvi omehča in postane tekoča. Letos se je pa to obnovilo tudi 25. aprila in sicer ob navzočnosti 200 francoskih romarjev, ki so obiskali mesto Neapel, pa jim je škof pokazal tudi omenjeno stekleno posodico. Čudežni dogodek je povzročil nenavadno veselje med vsem vernim prebivalstvom.

Očetovski sprejem hrvatskih romarjev pri papežu. Pred vnebohodom je prišlo do 500 Hrvatov v Rim, da se poklonijo svetemu Očetu in opravijo pobožnost za sveto leto. Sprejem pri papežu Piju XI. je bil presrčen. V vojvodski dvorani je pričakovala vsa skupina z nadškofofom dr. Bauerjem na čelu in v spremstvu še petero drugih škofov — namestnika Kristusovega. Pozdravili so ga z nagovorom in peštem. Sv. Oče je ganjen odgovarjal, da ceni žrtev romarjev, ki so kljub gmotnim neprili-

kam došli k prestolu sv. Petra. Daj ljubi Bog, da bi bile te žrtve bogato povrnjene z milostmi in duhovnim blagoslovom v jubilejnem letu odrešenja. Po iskrenem nagovoru je sveti Oče dostavil, da blagoslavlja vse prisotne, pa tudi vse njih domače ter vso Jugoslavijo.

Letopis sv. Cerkve (1933) ima tudi naslednje podatke: V prvem desetletju vladanja sedanjega svetega Očeta je bilo ustanovljenih 82 nadškofij in škofij, zraven pa še 34 vikarijatov, katerih voditelji imajo povečini škofovsko stopnjo. Diplomatska zastopstva ima Vatikan v 36 državah. Vseh škofovskih sedežev je 900.

740.440 potnikov se je pripeljalo meseca aprila v Rim. Sveti Oče, ki je 31. maja stopil v 77. leto starosti, prenaša čvrsto vse napore, ki so združeni s sprejemom in nagovori številnih romarjev. Na praznik Vnebohoda se je pripeljal papež s številnim spremstvom v baziliko sv. Janeza (Lateran), kjer je opravil svetoletno pobožnost in daroval pontifikalno mašo.

V tolažbo mnogim. Za sveto leto in jubilej našega odrešenja je papež Pij XI. v posebnem pismu, ki ga je poslal škofu v Haarlemlu na Holandskem, opozoril na 500 letnico smrti blažene Lidvine († 14. aprila 1433). Ta blaženka je bila plemškega, a obubožanega rodu. Ker je pa slovela po izredni lepoti, je imela zgodaj dovolj snubcev, ki je pa vse odslovila. Prosila pa je Boga, naj bi ji odvzel ta tako nevarni zunanji dar. Pri zabavi na ledu z drsalkami je padla in si zlomila eno rebro. S tem si je nakopala trajno nabogljenost in hiranje. 38 let je bila tako rekoč navezana le na posteljo; pri tem je pa bila zgled junaške potrpežljivosti. Prenašala je strašne bolečine z največjo vdanostjo; še hrepenela je po trpljenju, da bi postala tembolj podobna križanemu Jezusu. Darovala je vso bol v spravo za vsakdanja Bogu prizadeta žaljenja. Ni se čutila potrto, marveč srečno in je pri tem celo govorila: »Če bi se mogla z eno samo Zdravomarijo ozdraviti, bi je ne zmolila.«

Katoliška cerkev ne pozna preziranja plemen. 11. junija je papež posvetil petero škofov, enega Anamita, tri Kitajce in enega Indijca. Duhovščina rimskega mesta jim je podarila vse škofovske insignije (znake): mitro, pastirsko palico, križec, prstan i. dr.

Ko bi jim vsaj kaj koristilo... Nepojmljiva je jeza, ki jo izlivajo komunisti na cerkve in svete prostore. Povsod, kjer se čutijo bolj zaščitene, se vržejo najprej na svetišča, ki jih razbijajo in požigajo. Strašna je njih strast in

slepota. Že tam na vzhodu, v pristaniškem mestu Singapore, so se pojavili in skušali pokazati svojo divjost s tem, da so napadli ondotno stolnico. Osem komunistov je vdrlo v krasno škofijsko cerkev, da bi jo izropali. Lotili so se oltarjev in kipov. Ko so podtikali ogenj, so jih zgrabili močni katoliški mladeniči in jih izročili policiji.

Neobičajen dogodek je doživel Berlin dne 10. maja. Na trgu opere je bilo sežganih na grmadi okrog 20.000 knjig, ki jih je zavrгла nemška državna obsodba kot nevarne in škodljive. Taka usoda je zadela knjige Karla Marksa, Bebela, Engelsa, Adlerja, Lenina, Trockega, Kirscha itd. Komunisti, brezverci in liberalci so seveda vpili, grozili in zmerjali. Toda prav je imel minister, ki je ob priliki sežiganja izjavil: »S tem činom je obsojen ves tisk, ki proslavlja brezboštvo, ki ne mara poznati duše, ki mu je telo in časno uživanje edino božanstvo.« — Enake manifestacije so bile tudi po drugih mestih Nemčije.

Nova nasilja. Španska zbornica je sprejela novo odredbo, ki omejuje najenostavnejše pravice katoličanov, svobodo vesti, svobodo zborovanja v verske namene; redovnikom pa jemlje enakopravnost in pravico vzgoje. Vse cerkveno premoženje je potom omenjene odredbe nacionalizirano t. j. oropano in proglašeno kot državna last... Tako hodijo sovražniki Cerkve tudi na Španskem, kjer je skoraj ves narod katoliški, isto pot kakor v Rusiji in Mehiki. In to v trenutku, ko na vseh koncih in krajih nastavlja komunistična revolucija svoje strupeno omrežje. Samo vsled prepovedi, s katero so redovne osebe odstranjene od poučevanja in vzgoje v šolah, bo ostalo brez pouka do 700.000 otrok. Brezglava vlada si hoče pomagati tako, da namerava v štirimesečnem tečaju pripraviti 500 oseb za profesorje na visokih šolah in podobnih zavodih. Edina tolažba so bodoče volitve, pri katerih bo katoliško ljudstvo, kakor soditi po sedanjem razpoloženju, korenito pomeđlo s sedanjimi mogočnejši, ki jim je namari predvsem kulturni boj in zatiranje katoliške Cerkve. Sv. Oče v ostro sestavljenem pismu očita španskim mogotcem na vladi krivico, ki jo delajo sveti Cerkvi in katoliškemu narodu. Če bo le kaj zaleglo! Kjer framasoni dobe oblast v roke, so brezobzirni, ker jih vodi le brezbožni fanatizem — in v tem iščejo svoje utehe.

Splošno veljavno pravilo. Vatikanski list »Osservatore Romano« odgovarja na vprašanje, zakaj so se zastopniki katoličanov v Nemčiji odločili, da podpirajo sedanji režim: »Katoličani morejo podpirati vsak režim, samo da uvađuje pravice Cerkve, da jamči za mir in da je narodnemu občestvu na korist. — V teh

treh zahtevah je v glavnem očitran pogoj za možnost, da katoličani sodelujejo pri kakšnem režimu...«

★

Človek bi ne pričakoval... Ko so majnika Marijini častilci tudi v Ljubljani polnili cerkve, se je zbrala družba socialistično-svobodomiselnost usmerjenega ženstva ljubljanskega k svojevrstni skupščini. Udeleženke hočejo pripravljati pot prevratnim novotarijam na polju nravnega reda. Njih zahteve so drzne obenem pa obrnjene naravnost proti božji naredbi in postavi. Zahtevati, da se uzakoni razporoka, je toliko, kakor zahtevati svobodno ljubezen. To pa je uničevanje ženskega dostojanstva in ženske časti ali z drugo besedo: vpeljevanje suženjstva. Slovenske matere in dekleta, ki imajo še dovolj ponosa in časti v sebi, tako »svobodo«, ki je obenem smešenje božjega zakona in božje uredbe v človeški družbi, odločno odklanjajo. Prav tako pa zavračajo tudi ono zločinsko početje, po katerem se uničuje še ne rojeno potomstvo, kar pa naj bi se po želji gori omenjenih zborovalk postavno zaščitilo in nekaznovano pustilo.

Daleč, globoko smo že zdrknili s stala krščanske nravnosti, ko se take strašne reči že na javnih shodih zagovarjajo. Z razširjanjem takih zmot se rušijo tudi temelji in zdrave sile državne jakosti.

Mladina se je zganila. Na Poljskem so z vidnim uspehom razpeli boj zoper veri in Cerkvi sovražno časopisje, pa tudi proti nenravnim, pornografičnim spisom in tiskovinom vseh vrst. Prav vneto sodeluje pri tej akciji organizirana katoliška zveza visokošolcev, ki so prav tako vzorno delavni tudi pri Katoliški akciji.

Tudi slovenska katoliška akademska mladina v društvu »Zarja« se je odločila za večjo dejavnost po smernicah papeževih okrožnic »Rerum novarum« in »Quadragesimo anno«. Okrog 80 visokošolcev slovenskih je s podpisi izjavilo, da hočejo katoliška načela udejevovati, braniti in širiti v zasebnem in družabnem življenju, ter visoko dvigniti prapor Kristusa Kralja. Ta odločnost je veselo znamenje za našo domovino!

Med rajne. Dne 27. maja so pokopali v Robu pri Vel. Laščah telesne ostanke župnika Tomaža Zabuvc a. Po dolgem bolehanju ga je Bog rešil. Služboval je na tej župniji 26 let. Odlikovan je bil z naslovom duhovnega svetnika. Dasi rodом Ljubljčan, se je popolnoma prienačil deželjskim razmeram in je vsa leta vneto skrbel za blagor svojih vernikov. R. i. p.!

Lavantinska škofija. Dne 21. maja je umrl v celjski bolnišnici vitanjski župnik Jožef

Musi, v starosti 64 let. V Vitanju je služboval skoraj 20 let. »Pokojni je bil goreč dušni pastir, priljubljen pri vseh, ki so ga poznali. Bila ga je sama ljubeznjivost in dobrotljivost. Živel je le za cerkev in za svoje izročene mu vernike. Župno cerkev je dal lepo obnoviti.« N. p. v m.! — Iz Mute je prestavljen za kaplana v Cirkovce na Dravskem polju Alojzij Ocvirk. — Prof. bogoslovja, dr. Josip Somrek, je prevzel upraviteljstvo župnije Slovenjgradec in dekanstvo Staritrq. — Alojzij Musi je imenovan za upravitelja župnije Vitanje.

Ljubljanska škofija. Umeščena sta bila: Fr. Zajc, župnik v Tomišlju, na župnijo Črmošnjice, Anton Porenta, na župnijo Vače. Župnija Tomišelj je podeljena Jožefu Murnu, kuratu v Trnju na Krasu; župnija Podlipa Ignaciju Skobe, kaplanu na Vrhniku; župnija Št. Rupert pa Petru Flajniku, vikarju istotam. — Odpovedal se je župnijski žiri, župnik Jožef Logar. — Imenovani so bili: Karel Plot, kaplan v Ribnici, za župnega upravitelja v Banjaloki; Ivan Pečnik, kaplan v Žireh, za ondotnega upravitelja Fr. Klopčič, kaplan v Kočevju, za upravitelja župnije Osilnica; Fr. Markež, kaplan v Zagorju, za upravitelja župnije Vinica. — Premeščeni so kaplani: Jožef Klemenčič iz Šmartna pri Litiji na Vače; Leon Kristanc iz Št. Petra pri Novem mestu v Ribnico; Anton Ronko iz Toplice v Poljane nad Škofjo Loko; Fr. Tom iz Poljan v Toplice; Martin Starec iz Trebnjega v Št. Peter pri Novem mestu.

MARIJINE DRUŽINE.

Voditeljem Marijinih vrtcev

sporočamo, da nam je arh. Iv. Pengov naredil prav lep načrt za praporčke Marijinih vrtcev. Prihodnjič bomo uvrstili sliko. Ako bi jih naročili več skupaj, bi se v bolj preprosti izdelavi dobili po 600—700 Din. Cena raste, kolikor bogatejša je izdelava. Izdelan praporček si lahko ogledate vsak dan med 10. in 12. uro dopoldne v pisarni Marijinih družb, Ljudski dom II. nadstr., v Ljubljani, Streliška ulica. Prav tam se tudi sprejemajo naročila za praporčke Marijinih vrtcev.

Celje. Dne 15. febr. je priplaval tudi v našo Mar. družbo angel smrti ter odpeljal s seboj v veselo večnost nadvse zgledno članico Marijo Iskrač. Kako je bila rajna vestna in priljubljena, bi lahko izpričala ugledna celjska družina, kjer je rajnica služila nad 46 let. Njena ponižnost v vedenju, govorjenju, zlasti še v obleki, je bil jasen izraz njene lepe duše. Njene vrline (bila je tiha, delavna, vesela), naj bi posnemali tudi mi! Gospa, pri kateri je služila, trdi, da ni nikdar godrnjala nad delom,

če je bilo še tako naporno in težavno. V 46. letih nikdar godrnjati, o, to so božji vzori. Da je bila revežem dobrotnica in prijateljica, to so govorile solze pri njenem pogrebu. Z Bogom, v Božu in za Boga je šla njena pot skozi življenje. A ta pot ni bila posuta c cvetkami, marveč je bila kamenita, trda, orošena šestokrat s tihimi solzami. Vsa bremena je junaško nosila, saj je bila njena duša močna, ker je bila vedno združena z Najmočnejšim, z Bogom samim. Pojdimo za vzorom!

Poljčane. Pogled v življenje dekliške Marijine družbe nam nudi zadovoljive uspehe. Ustanovljena je bila že pred 16 leti in šteje danes 70 članic. Kako koristne so Marijine družbe, koliko hudega zabranijo in koliko dobrega dosežejo, o tem smo se mogle že večkrat prepričati. Previdnost božja nam je pošiljala vse čase dobre voditelje, ki so orali trdo ledino katoliških src. Vsako prvo soboto imamo skupno sv. obhajilo, vsako drugo nedeljo v mesecu pa redne shode in sestanke. Upamo, da se bo pod sedanjim spretnim vodstvom še v obilnejši meri širil blagoslov na vse, ki se k Mariji zatekajo. Majniški oltar je bil naše največje veselje; kar ločiti se nismo mogli od njega. Večkrat je bil na novo urejen in okrašen s svežimi cveticami. Majnika smo imele izlet k Materi božji na Ljubično. Po večernicah so bili zunaj cerkve govori in deklamacije v proslavo Majniške Kraljice. Meseca junija smo imeli v župni cerkvi vsak večer šmarnice v čast Jezusovemu Srcu.

RAZNO

Stoletnica Vincencijeve družbe.

Meseca maja 1833 se je zbrala v gostoljubni hiši tiskarnarja Baillya v Parizu skupina mladih akademikov. Vodil jih je jurist Friderik Osanam. Mladi, živahni a globokoresni katoliški dijaki so se prepričali, da je možno v boju proti brezbožnosti na vseučilišču doseči le malih uspehov.

Ko je Fr. Osanam nekega večera prišel od neke znanstvene razprave, je rekel svojim prijateljem: »Sila je žalostno, ko vidimo, kako se katoličanstvo, kako se naša sveta mati katoliška Cerkev ostro napada, smeši in obrekuje. Toda mi se bomo, to vam pravim, sovražnikom ustavili.

Ali bi se ne dalo ustanoviti docela novo združenje, ki bi do njega imeli dostop samo krščanski prijatelji. Posvetiti bi se morali popolnoma ljubezni do bližnjega. Čas je, da besedam pridružimo tudi dejanja. Moč naše vere naj se izpričuje v dobrih delih.«

S temi besedami je Friderik Osanam že kar nehote označil načrt društva.

Mladeniči so prišli skupaj in imeli »kon-

ferenco«, konferenco ljubezni. Opravili so kratko molitev, nakar je sledilo čitanje iz knjige: »Hoj za Kristusom.« Zdaj so se pomenili, kako bi bližnjemu pomagali. Sklenili so:

Sami bomo hodili v hiše revežev, pa jim bomo donašali osebno svoje skromne darove. Tako je bil položen temelj Vincencijevi družbi.

Mladenci so se shajali vsak teden k skupni konferenci, njih število se je večalo. V kratkem je bilo po Francoskem vse polno »konferenc ljubezni«, ki so se nazivale »Konference sv. Vincencija Pavelskega«. Osanam je bil in je ostal duša vseh teh združenj. Njega in njegov zgled so posnemali vsepovsod.

Osanam je umrl leta 1853. Doživel je srečo, da se je njegovo karitativno delo razširilo po vsem svetu.

Stoletni spomin tega z blagoslovom božjim prežetega dela naj kliče glasno zlasti vsem katoliškim možem brez razlike stanu in izobrazbe: Krščanski človek, spoznavaj svojo vero z deli usmiljene ljubezni!

Jubilejna romanja, ki jih organizira romarski odsek Katoliške akcije v Ljubljani, bodo sledeča:

1. Na sv. Višarje odpelje posebni romarski vlak z gl. kolodvora v Ljubljani 31. julija ob pol 8 jutraj. Romarji izstopijo na postaji Zabnica, zvečer bo na sv. Višarjih procesija z lučkami in pridiga. 1. avgusta jutraj ob 5 sv. maša s skupnim sv. obhajilom, slavnostni govor, nato odhod proti domu. Vlak pride v Ljubljano 1. avgusta ob 5 popoldne. Vožnja od kateregakoli kolodvora od Ljubljane do meje, vožnja po Italiji, izkaznica in vizum stane za osebo 65.— Din.

2. Jubilejno romanje v Lurd v proslavo 75 letnice lurških prikazovanj bo od 10. do 22. julija. Vožnja, hrana in stanovanje od Ljubljane do Lurda in nazaj ter oskrba tudi na vlakcu, vizumi stane 3000 Din. Vsak izletnik naj ima pravilno urejen potni list, vizume preskrbi romarski odsek. Priglasiti se je treba do 15. julija.

3. Romanje v Rim v manjši skupini bo od 20. do 30. avgusta. Skupina ne bo presegla večje število kot 30 oseb in bo obiskala tudi Florenco, Neapelj, Vezuv, Pompeje in Benetke. Priglasiti se je treba za to skupino do 1. avgusta. Skupno romanje pa bo 29. septembra. Najbrže z ladjo do Ancone, v Loretto, Asissi in Rim. Romarji se vrnejo čez Padovo in Benetke domov. Izdatki bodo znašali okrog 1000 Din. Za vsa romanja se je treba priglasiti bodisi pri domačih župnih uradih ali pri Romarskem odseku Katoliške akcije v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7.

4. Ob priliki Katoliškega jubileja v Ljubljani bodo vozili posebni vlaki s polovično vož-

njo od Metlike do Ljubljane, iz Boh. Bistrice do Ljubljane ter iz Maribora v Ljubljano.

K NAŠIM SLIKAM.

Sv. Ignacij Lojolski v uršulinskem samostanu v Ljubljani. Svetnik stoji sredi slike s svojim rekom: »Omnia ad maiorem Dei gloriam« = Vse na večjo čast božjo! Svit okrog glave in ognjen žarek na prsih spričujeta, da predočuje podoba sv. Ignacija. Krog njega mali portreti prvih devet jezuitskih generalnih predstojnikov. Zal, da je umetnik te lepe slike nepoznan. V. S.

DUHOVNE VAJE.

I. V Domu Brezmadežne: Za dekleta: od 12. do 16. avgusta; za gospodične: od 13. julija do 4. avgusta; za gospe: od 15. do 19. julija; za žene: od 7. do 11. septembra.

Pišite na naslov: Dom Brezmadežne, Mala Loka pri Ihanu, p. Domžale.

II. V Domu duhovnih vaj (sv. Jožef nad Celjem): Za gospodinje v župniščih: Od 17. do 21. julija; za dekleta: od 12. do 16. avgusta; od 7. do 11. septembra; od 31. oktobra do 4. novembra; od 2. do 6. decembra; za žene: od 18. do 22. novembra; od 16. do 20. decembra.

III. V Lichtenturnovem zavodu v Ljubljani: Za gospodične učiteljice in uradnice: od 9. do 13. julija; za žene: od 25. julija do 2. avgusta; za dekleta: od 12. do 16. avgusta in od 25. do 29. avgusta. Pišite na naslov: Lichtenturnov zavod, Ljubljana, Ambrožev trg 8.

DOBRE KNJIGE.

Sveta birna. Priredil in prevedel Vital Vodušek. Založil ljubljanski škofijski ordinariat. Cena 2 Din. Na 32 straneh priznani liturgični pisatelj po domače, v lepem jeziku razloži vse, kar morajo birmanci in botri vedeti o sv. birmi. Tudi celotni obred je v knjižici natisnjen, po latinsko in slovensko. Odraslim, ki so zakrament sv. birme že prejeli, zlasti seveda botrom in botercam, bo ta nauk tudi prav prišel.

Djela sv. Terezije od Isusa. Svezak I. Založila »Istina«, Dominikanski samostan, Zagreb XI., Maksimir. — Zelo posrečena misel, da so oo. dominikanci pričeli izdajati dela sv. Terezije Avilske, saj je le-ta med največjimi pisatelji duhovnega življenja. Prvi zvezek — pisan v lepem jeziku in v okusni zunanji opremi — obsega njen lastni življenjepis. Izšla bosta še dva zvezka. Kdor bi celo delo naročil do srede junija, bo plačal za vse tri zvezke le 120 Din (prvi zvezek obsega 292 strani) knjigotrška cena pa je 180 Din. Knjiga je tako lepa, da bi bilo vsako priporočilo odveč.

Zdravje bolnikov. Molitvenik z obrednikom in šmarnicami za naše dražje bolnike. Spišal profesor bogoslovja dr. Ivan Tul, spiritual v goriškem bogoslovnem zavodu. Gorica 1933.

Pisatelj je že pred dvema letoma z vso skrbljivostjo napisal in uredil močno potreben molitvenik z naslovom »Kraljica vernih duš«. Prav tako potreben je tudi novi molitvenik »Zdravje bolnikov«. Zdravi in bolni bodo prid-

nemu in učenemu pisatelju hvaležni za ta knjižni dar, ki bo tako neizmerno koristil bolnikom, jim lajšal dolge ure in dneve trpljenja in osamljenosti, pomagal do mnogih milosti, poučeval o vsem, kar mora bolnik vedeti, da se prav in koristno pripravi za prejem bolniških zakramentov.

Knjižica ima skoraj 900 strani v obliki žepnih molitvenikov. Vsebina naj priča, da je res kakor spreten vodič bolnikom. I. del: Bolnikov molitvenik; molitvenik za bolnike. II. del: Obrednik za naše drage bolnike. III. Šmarnice za naše drage bolnike. IV. Vzorniki in pomočniki v trpljenju. V. Vzornice in pomočnice v trpljenju.

Pisatelj je porabil pri sestavljanju tega molitvenika ogromno slovstva v raznih jezikih. Imenoma dragih bolnikov mu kličemo: Ljubi Bog naj poplača stotero obilni trud in ljubezen do trpečih in bolesnikov!

Der große Herder. Nachschlagwerk für Wissen und Leben. 4., völlig neubearbeitete Auflage. V. Band. Ganter bis Hochrelief. Mit vielen Bildern im Text, 41 Rahmenartikel und 27 Bildseiten. 1933. Cena 34/50 M, in 38 M. — Založni-

štvo Herder drži besedo. V 20 mesecih je izšlo 6 zvezkov tega najmodernejšega katoliškega leksikona. Tudi 5. zvezek za prejšnjimi ne zaostaja, ampak je še bolj živahno in praktično pisan kot prejšnji. Poleg člankov, ki obsegajo po več strani, obsega na tisoče krajših pa prav tako solidno pisanih sestavkov — in pisano je vse v katoliškem duhu. Delo se samo priporoča.

PROŠNJE

Mar. družbenka I. P. (Trst) priporoča v molitev brata (za spreobrnjenje) in mir v družini.

ZAHVALE

J. M. iz Tomaja se zahv. † P. Pro in Mariji, čudodelne svetinje — za dobljeno zdravje. (»Imela sem hude opekline. Zdravila so bila brezuspešna. Po tridnevnicu sem bila koj zdrava. Počutim se prav dobro.«) — Pelko Roza (Rog. Slatina) se zahv. † častivred. škofu Slomšku za dobljeno zdravje. — Iv. J. v M. se zahv. sv. Antonu, da se je izgubljen stvar zopet našla. — Fr. Glinšek se zahvaljuje sv. Antonu za uslišano prošnjo.

Odpustki za mesec julij 1933

1. Sobota, prva v mesecu. P. o. vsem, ki prejmejo sv. zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast Brezmadežni, da nekoliko zadoste za njej storjena razžaljenja in molijo po namenu sv. očeta.

2. Nedelja, prva v mesecu. Obiskanje Marije Device. Udom rožnovenske br. trije p. o.: 1. če v bratovski kapeli molijo po namenu sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. P. o.: a) udom br. presv. Srca Jezusovega; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; c) udom rožnovenske br. v katerikoli cerkvi; d) udom škapulirske br. karmelske Matere b. v redovni cerkvi, kjer te ni, pa v župni. — Tretjerednikom v. o.

5. Sreda, prva v mesecu. P. o. vsem, ki opravijo kake pobožne vaje na čast sv. Jožefu in molijo po namenu sv. očeta.

6. Četrtek, prvi v mesecu. P. o. udom br. sv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v župni cerkvi.

7. Petek, prvi v mesecu. Sv. Ciril in Metod. P. o.: a) vsem, ki gredo k spovedi in spravnetno sv. obhajilo, nekoliko premišljajo dobrotljivost presv. Srca in molijo po namenu sv. očeta; b) udom br. presv. Srca Jez.; c) udom br. sv. Rešnjega Telesa kakor včeraj; d) udom apostolstva sv. Cirila in Metoda, kjer se ta god obhaja danes.

8. Sobota. Sv. Elizabeta Port. P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v župni cerkvi, kjer ni redovne.

9. Nedelja. Sv. Nikolaj in tovariši. P. o. istim kakor včeraj.

10. Ponedeljek. Sv. Veronika Julijani. P. o. istim kakor 8. dan.

13. Četrtek. Sv. Frančišek Solan. P. o. istim kakor 8. dan.

14. Petek. Sv. Bonaventura. P. o. istim kakor 8. dan.

16. Nedelja. Marija Dev. Karmelska. P. o. v karmelskih cerkvah vsem vernikom tolikokrat, kolikorkrat obišejo cerkev in molijo po namenu sv. očeta. Kjer ni karmelske cerkve, lahko obišejo

cerkev, v kateri je ustanovljena škapulirska bratovščina karmelske Matere božje. Redovnice zadobe iste odpustke, ako obišejo svojo cerkev. Odpustki se lahko darujejo vernim dušam v vicah. Dobiti jih je mogoče od večeraj opoldne pa do danes opolnoči. — P. o.: a) udom škapulirske br. karmelske Matere božje danes ali v osmini pod pogoji kakor 2. dan; b) udom br. presv. Rešnjega Telesa, kakor 6. dan.

19. Sreda. Sv. Vincencij Pavelski. P. o. udom »Dejanja sv. Detinstva«, če prejmejo sv. zakramente in molijo obenem za razširjanje »Dejanja«. — V cerkvah in kapelah ustanov sv. Vincencija Pav. vsem vernikom p. o. tolikokrat, kolikorkrat po prejemu sv. zakramentov obišejo cerkev ali kapelo in molijo po namenu sv. očeta.

21. Petek. Bl. Angelina. P. o. istim kakor 8. dan.

22. Sobota. Sv. Marija Magdalena. Sv. Lovrenc Brindiški. P. o.: a) udom br. sv. Rešnjega Telesa kakor 6. dan; b) udom br. preč. Srca Mar.; c) istim kakor 8. dan.

25. Torek. Sv. Jakob. P. o. udom družbe sv. Petra Klaverja, ako molijo za razširjanje sv. vere in po namenu sv. očeta.

26. Sreda. Ana. P. o.: a) udom škapulirske br. karmelske Matere b. kakor 2. dan; b) istim kakor 8. dan.

27. Četrtek. Bl. Marija Martinengo. P. o. istim kakor 8. dan.

29. Sobota. Sv. Marta. P. o.: a) udom br. sv. Rešnjega Telesa kakor 6. dan; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir.

30. Nedelja, zadnja v mesecu. P. o. vsem, ki vsaj trikrat na teden skupno molijo sv. rožni venec.

31. Ponedeljek. Sv. Ignacij. Loj. P. o. udom br. sv. Rešnjega Telesa kakor 6. dan. Dalje v jezuitskih cerkvah vsem vernikom p. o. tolikokrat, kolikorkrat po prejemu sv. zakramentov obišejo cerkev in molijo po namenu sv. očeta. Kjer pa je za te odpustke določena prejšnja ali naslednja nedelja (kakor n. pr. pri sv. Jožefu v Ljubljani), se dobe ti odpustki dotično nedeljo, katero odloči predstojništvo cerkve.

All je Vaša hiša naročena

na edini
slovenski katoliški dnevnik **SLOVENEK**

Ako ne, pišite takoj na upravo „Slovenca“
v Ljubljani, da Vam ga pošljejo brezplačno
na ogled. Brezdvomno Vam bo ugajal!

Inserirajte v Bogoljubu!

Bolni živci

Kolikor je dni v letu, toliko bolečin mora prestatí nervozen človek; kajti slabi, izčrpani živci ogrožajo življenje in povzročajo zelo mnogo bolečin. Bolezni zbadanja, tesnoba, slabost, plašljivost, enostranski ali celotni glavobol, šumenje v ušesih, migljanje pred očmi, neredna prebava, pomanjkanje spanja, potenje, trganje v mišicah, nesposobnost za delo in drugi pojavi so posledica slabih, izčrpanih, bolnih živcev.

Kako se rešite tega zla?

Moja ravnokar izišla razprava opisuje metodo, ki se postala za človeštvo izvor blaginje. Delovanje telesa se pospešuje, mozeg v hrbtenici in možgani postanejo odporni, mišice in členki se okrepe, moč in veselje do življenja naraščata.

V boju za zdrave živce

se je ta metoda izkazala posebno dobro, ker poživlja in krepi, pomlaja in osvežuje. Treba je, da se sami prepričate o resničnosti mojih navodil, ker pošljem vsakomur, ki mi piše,

popolnoma brezplačno in franko

knjigo zdravnika z mnogostranskimi, dolgoletnimi izkušnjami, ki se je tudi sam boril s to boleznijo. Napišite svoj naslov jasno, in pošlal Vam bom obljubljeno **popolnoma brezplačno.**

Zbiralno mesto za pošto:

ERNST PASTERNAK
Berlin SO. Michaelkirchplatz 13, Abt. 89.

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA

Ljubljana, v lastni palači na vogalu
Miklošičeve in Masarykove ceste

ZAVARUJE: požar, zvonove, steklo, vlom
nezgode, jamstvo, avtomobile, življenje v
vseh kombinacijah, posmrtno zavarovanje
>KARITAS<

Zastopniki so v vseh farah v Sloveniji in v
vseh večjih krajih v Jugoslaviji

**Zavarujte sebe in svoje imetje
edino pri domači slovenski
zavarovalnici**

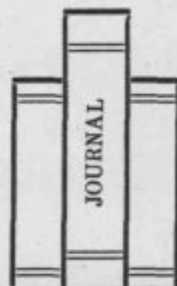
Ljudska posojilnica v Ljubljani

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
Miklošičeva cesta 6 (v lastni palači)

obrestuje hranilne vloge po
najugodnejši obrestni meri
ter brez vsakega odbitka.
Tudi rentni davek plačuje
posojilnica sama.

Hranilne vloge
znašajo nad 160 milijonov dinarjev.

SALDA-KONTE
ŠTRACE - JOURNALE
SOLSKE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIŽICE
RISALNE BLOKE
ITD.

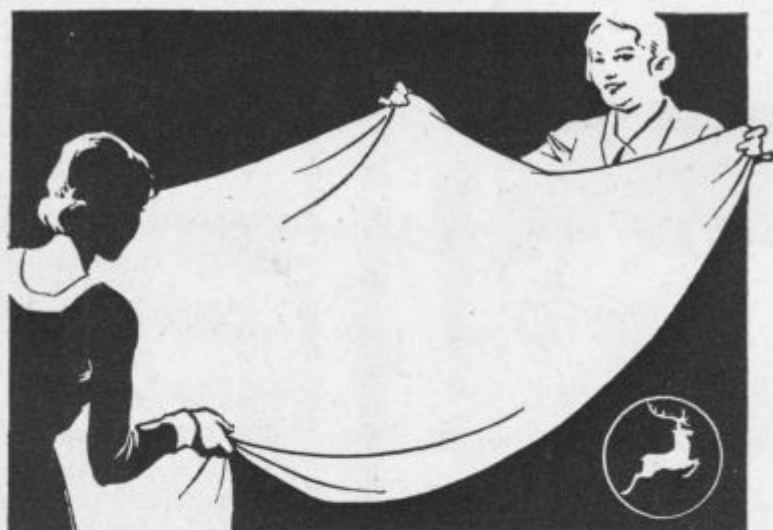
NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH

KNJIGOVEZNICA

JUGOSLOVANSKE TISKARNE

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA 6/II.

Kdor ga pozna, mu ostane zvest!

Že od nekdanj pomaga Schichtovo terpentinovo milo gospodinji temeljito prati in vzdrževati v hiši red in čistoto.

Torej: Pazite prav posebno na izvorni ovoj in na varnostno znamko „JELEN“. Potem se Vam ni bati ponarejenih mil.

SCHICHT^{OVO}
TERPENTINOVNO MILO

.. ampak
poprej za
namakanje:
Ženska
hvala!

S.T. 4-33

PRILJUBLJENI JUGOSLOVANSKI IZDELEK!